

III 895

D2007/
2494

Resignirani provincionalizem in nekateri z njim povezane zadeve

Osnovna značilnost province je popolno pomanjkanje vsake kritičnosti. In če v elementarnih sledovih že odkrijemo to vrtilino, pa njene sopotnice samokritičnosti zagotovo ne. Druga značilnost je pomanjkanje smisla za humor, ki pa jo bomo ob tej priložnosti pustili ob strani, saj je humor predvsem stvar inteligence, ne toliko province.

Ko beremo, poslušamo, gledamo ali kako drugače konzumiramo novomeški medijski prostor, nujno dobimo občutek, da je vse v redu, rekel bom še več, vse je v najlepšem redu. Dobesedno dobimo občutek, da živimo v raj in kot vemo iz teoloških izkušenj, v raj ni pametno dvomiti. Razumete, nobene afere, ne takšne ne drugačne, nobene kraje javnega premoženja, nobene poverebe uradnega dokumenta, nobenega zgrešenega projekta, o korupciji ne govora, o debilni vseprežemajoči birokraciji ne sluha, glavni občinski in drugi funkcionarji, sedanji, prejšnji in prihodnji niso ljudje, ampak olimpijski bogovi, njihove odločitve so a priori pravilne, njihova dejanja in projekti so a posteriori popolni, zato se lahko le še delijo medalje, prirejajo proslave in banketi, za bronasto, srebrno in zlato obletnico brezmadežnega in nenadkriljivega delovanja, hvaležno podprte z vašo in našo medijsko pozornostjo.

Je pa kritičnost v abnormnih količinah najti v šepetanjih zaprtih družb v kuloarjih ali odprtih družb za šanki (samokritičnosti tudi tu ne najdemo). Z njimi bi kmalu ugotovili, da le ni vse zlato, kar se sveti, ampak da je treba jebat mater vsem po spisku, da so razen svetlih izjem vsi goljufi, tatovi, kurbirji, nesposobni, polsposobni ali preveč sposobni, zajedalci, paraziti in kar je še podobne zalege. Toda to se govori le v kuloarjih in za šanki.

Če pa se že slučajno najde kdo, ki si, prvič, sploh upa dvomiti in, drugič, svoj dvom ali kritiko tudi javno izraziti, potem se šele začne jok in stok, ki se sliši do Nove Zelandije in nazaj, tako da mora pri nič krivih domorodnih brat jesti brata, da bi se pomirili užaljeni duhovi v oskrunjenem mestu.

In dokler bo tako, potem, klinc, nam resnično ne ostane nič drugega, kot da se še naprej identificiramo le s cvičkom in nekaterimi z njim povezanimi zadevami.

Damir Skenderović

 # 3 Petra Ostanek, Hlad in krutost IV - Problem novomeške knjižnice: "Nizkost prostorov in zgoščenost opreme učinkuje utesnjeno, prostornost je nadomeščena z domačnostjo, ki pa ni nujno ustrezen atribut javnega prostora. Z razporeditvijo opreme in oblikovanjem je preprečena fleksibilnost prostorov - ničesar ni možno dodati in ničesar premakniti, tako da je prilagodljivost prostorov v daljšem časovnem obdobju vprašljiva. Ob neizbežni subjektivnosti mnenj je pri treh prispevkih arhitekta Marka Mušiča k novejši novomeški arhitekturi javnih objektov čas, da mesto ponudi možnost ustvarjanja tudi, komu drugemu."

 # 45 Velikan novomeškega žurnalizma, njegova eminenca gospod Marijan Dovič zasleduje neko drugo resnico o **dokončni rešitvi azilantskega vprašanja:** "Z Borutom v pogovorih z družino kosovskih Srbov in z lancem nisva skušala reševati problemov, še manj moralizirati. Očitno je, da so begunci trd preizkusni kamen naše človečnosti in taktosti ter hkrati priložnost za ponovne razmisleke o narodu."

 # 6 K O L U M N E
Gospodična Tina Ban o položaju ženske in matere v Gogi: "Če na mladih res svet stoji, se ženski delovni sili na Dolenjskem slabo piše. Kadrovska struktura DNS je namreč popolni "men's world."
Stranki desnice: "socialdemokrati" in "liberalni demokrati" - Uroš Lubej preganja duhove kontinuitete, oni pa njega.
Psi in njihovi gospodarji izpod neusmiljenega peresa velerespektovanega **B.-B. Blaića**, njegove eksistence: "Dokler se novinarji sami ne bodo zavedali, da svet, kot ga kažejo skozi oko medija, nikoli ni nujnost, ampak novinarski konstrukt, za katerega ti nosijo vso odgovornost, nobene dobre želje in priseganje na interese javnosti ne bodo pomenile figo. Pes čuvaj demokracije, kot se novinarji včasih slikovito poimenujejo, bo do tedaj le bedno ščene."

 # 8 KULTURA VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA
Rok Jožef: "Nedeljsko potovanje v nakupne centre nam tako lahko nadomesti dopoldanski sprehod, igranje tenisa, tek, izlet... V družbi podobno mislečih se počutimo varne, sprejete in bojzani pred strahovi izginejo."
Barica Smole: "Primorci še pomnijo, kako je živeti pod tujo zastavo; tudi oni niso brezmejno ljubeča se skupnost osebkov, nič jih tudi ne moti, da ne bi čez mejo kupovali ceneje, ampak kadar gre za nacionalni interes, pokažejo svoje zobe. Jezik in zastava sta nacionalna simbola, in če ju ne bomo spoštovali, se bojim, da se bomo v predigro postnacionalne ere vključili šibkejši, kot so nam napovedovali največji črno oglledi."

 # 9 SEKS IN NEKATERE Z NJIM POVEZANE ZADEVE
Natalija Mikec: "In vendarle so omenjena srečanja razgalila dilemo prenekaterih Slovenke, katerih izkušnje s sonarodnjaki niso prav nič obetavne. Po pravilu Slovenec ne uporablja kondoma s tipičnim izgovorom, da "z gumico ne čuti oziroma ne doživlja enakosti."
Dr. Klemena Vuice ŽENSKE po treh mesecih ideoloških bojov končno prebile zidove Parkove cenzorske instance: "Vsi moški vemo, da nam je (bilo) odkrivanje ženskega telesa največja obremenitev nadledvične žleze. Vsak centimeter telesa ima svojo zgodbo, vsak centimeter kože, ki se je dotaknemo, vzbudi v nas neverjeten občutek svobode, misli letijo, v rokah imamo nekaj, kar je resnično drugačno od nas."

 # 10-11 Dr. Janez Rugelj
"Nič hudega, če umreš, smrt ni nič tragičnega. Vsi moramo umreti, boljše je umreti danes kot jutri. Kajti če umrem, danes imam za sabo lepo življenje, jutri pa se lahko zgodi marsikaj. Smrti se ne bojim. Umiranje je lepa zadeva. To ni nič bolečega."
Pogovarja se Rok Jožef.

 # 13 Potopis po Portugalski: "Kako ponosni so bili nato na svoj *saudade*, to avtohtono portugalsko občutje, ki se je v času kolonialnih odkrivanj razvilo med mornarji, ki so se na tveganih potovanjih nostalgčno spominjali doma in se spraševali, če ga bodo sploh še kdaj videli. Ta globoko otožna strast se je razširila na vsako hrepenenje po preteklem, idealiziranem in nedosegljivem ter se v naslednjih stoletjih skoraj arhetipsko vrasla v srčiko portugalske identitete." **Tina Ban.**

 # 14 Park e Xtreme
Gospod Šinigoj, največji slovenski pisatelj in heroj narodno-osvobodilne vojne - tokrat na rolerjih v velikem mestu prosimilost.

 # 16-18 KULTUM:
Intervju z **LARO BARUCO**, tlačenke, knjige, galerija, teater, film, **nagradno vprašanje!!!**

 # 19 POTLAČ - LOKALNO TROBILO:
bizarno, grozljivo, škandalozno.

 # 20 FOTOPUB: Borut Peterlin

Knjižnica Mirana Jarca

Lokacija je ena najpomembnejših v mestu, točka vstopa v srednjeveško mesto, ki še danes označuje prehod v historično mestno jedro in je dialog med starim in novim. Na tem mestu so bila Gorenja ali Ljubljanska vrata, del obrambnega stolpa obstaja še danes, obzidje je označeno v tlaku Rozmanove ulice, stavba "Stare Kresije" stoji na obzidju in sledi njegovi liniji. Kompleks je zaščiten kot spomenik arhitekturne dediščine. V njem je na različne načine predstavljena historična večplastnost - od srednjega veka do prenov po drugi svetovni vojni. Knjižnica je na današnjem mestu od leta 1953, ko je t. i. območje "Na vratih" uredil arhitekt prof. Marjan Mušič. Zaradi potrebe po razširitvi ceste je skrajšal stavbo "Stare Kresije" iz leta 1748, uredil ploščad in park ob novem vstopu v stavbo ter spominsko ložo, del nove ureditve je tudi Kidričev trg.

Arhitekt novega dela knjižnice je Marko Mušič. Natečajna idejna zasnova stavbe je iz leta 1986, gradnja se je začela leta 1996, zaključitev (prenova starih stavb Študijske in Pionirske knjižnice) je predvidena v letu 2003.

Zamisel prostorske zasnove novega stavbnega dela je inverzija obstoječih prostorov knjižnice - obe stari stavbi se dvigata nad srednjeveški nivo (ohranjen v ploščadi pred študijsko knjižnico ob poglobitvi ceste), glavna nova dela pa se v treh etažah spušča pod ta nivo. Osrednji prostor nove zasnove je rotunda v pritličju, ki je vezni člen in funkcijsko, komunikacijsko ter programsko vozlišče organizma obeh starih stavb in novega dela. Simbolno se arhitekt navezuje na srednjeveško obzidje - sledi njegovi liniji in ga tudi interpretira v zasnovi spodnjega dela nove stavbe in stolpastih form na obodu, ki tako oblikuje zahodno pročelje starega mesta.

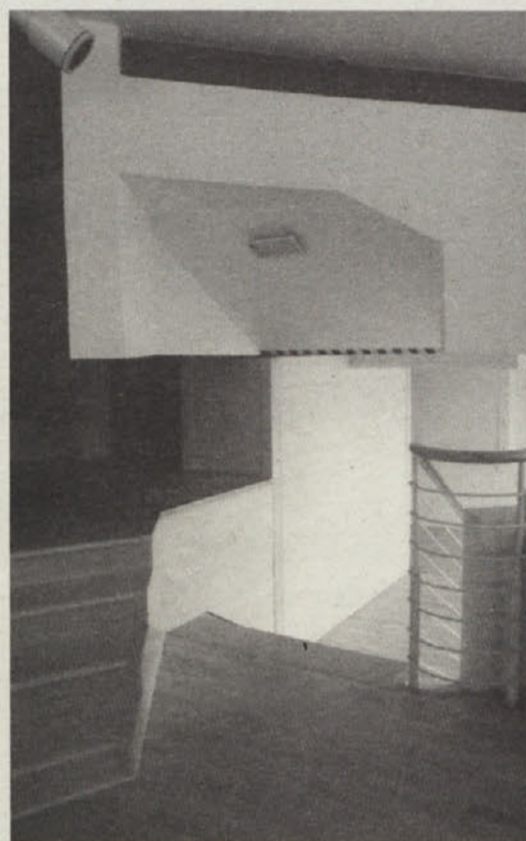
Poseg v tako izrazit historični kontekst je izredno občutljiv in težaven. Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine je na projektu sodeloval do pridobitve lokacijskega dovoljenja leta 1988. Ob izdaji gradbenega dovoljenja leta 1996 je bilo samo citirano njihovo soglasje iz lokacijske dokumentacije, tako formalno niso bila podana nikakršna konzervatorska izhodišča za prenovu starih stavb. Arhitekt Marko Mušič pri prenovi starih stavb zagovarja aditiven princip, ki je bil značilen v zgodovini arhitekture - v vseh obdobjih je novo preraščalo in nadomeščalo staro. Zaradi restriktivnosti smernic za posege v zaščitene spomenike in neizdelanega sistema vrednotenja spomenikov se arhitekt sam odloči, kateri deli stavbe so pomembni in kateri manj pomembni. V prenovi obeh starih stavb knjižnice ohrani zunanjo pojavnost, spremenijo se razmerja povezav in odnosov med objekti in prostori in njihov simbolni pomen. Poseg je brezkompromisen in lahko za vedno uniči kvalitete prostora, lahko pa mu da nove značilnosti, ki so nadgradnja starega. Arhitekt nase prevzema vso odgovornost, zgodovinski kontekst in distanca pa bosta pokazala, ali so bile njegove odločitve pravilne.

V zadnjem obdobju njegovega dela je Mušičev izraz figuralen, za svoje stvaritve uporablja nabor znakov - zveze elipsoidnih form, oblike okenskih odprtín... Arhitektovo mišljenje ne izhaja iz ideje k obliki, končna podoba stavbe je zanj "luščenje iz ideje". Razmerje formalnega izraza in utilitarnosti prostora se nagiba k formalnemu - oblikovno v izrazu je prevladujoče, kar je opazno pri minimalnem razmaku med omarami, prekratkih policah za knjige, slabi osvetljenosti in zapletenem vzdrževanju. Znakovna značilnost stavbe je za Mušiča pomembnejša od njenega funkcioniranja. Vprašljivost arhitekturne etike je v odnosu arhitekta do razmerja med uporabnikom in oblikovanim prostorom. Nizkost prostorov in zgoščenost opreme učinkuje utesnjeno, prostornost je nadomeščena z domačnostjo, ki pa ni nujno ustrezen atribut javnega prostora. (Ob dokončanju prenove in povezavi stavb bo končen prostorski učinek morda drugačen.) Z razporeditvijo opreme in oblikovanjem je preprečena fleksibilnost prostorov - ničesar ni možno dodati in ničesar premakniti, tako da je prilagodljivost prostorov v daljšem časovnem obdobju vprašljiva. Kljub pomanjkljivostim pa je vsak arhitekturni izraz specifičen in v svoji različnosti tudi legitimen.

Knjižnica je programsko zasnovana kot multimedijško informacijsko središče s kavarno, čitalnicami, razstavnim prostorom, avdio in video centrom, multifunkcionalnim prostorom, in bo, ko bo dokončana, nov pomemben generator kulturne aktivnosti v mestu. Ob taki vsebinski pridobitvi je arhitekturni nagovor morda manj pomemben, nujnost in pozitivnost nove funkcije pa prevladujoča.

Ob neizbežni subjektivnosti mnenj je pri treh prispevkih arhitekta Marka Mušiča k novejši novomeški arhitekturi javnih objektov (avtobusna postaja, policijska postaja in nova knjižnica) čas, da mesto ponudi možnost ustvarjanja tudi komu drugemu.

Petra Ostanek

v pogrešanju jina

Tina Ban

Kolumno sem nameravala nasloviti s kakšno variacijo na temo "kje nas čevlji žuli". Vendar je nato mene samo začelo žuliti vprašanje, ali je res zato hla dolenjska mentaliteta tista, ki pri odločanju ne prenese ženske besede, ali pa so za to krive Dolenjke same, ker so s svojimi čevlji očitno zadovoljne kot Imelda Marcos. Teza ali antiteza? Vici o ostrih Slovenkah, ki na mizi pustijo denarnico in možu zabrusijo: "Kar vzem, če si upaš!" na Dolenjskem ne držijo. Z denarnicami, budžeti in zato žal tudi z idejami tu upravljajo skoraj izključno moški. Novo mesto v zadnjih 46 letih ni imelo niti ene županje, trenutno sicer imamo predsednico občinske uprave, vendar v upravi le tri sekretarke, v 32-članskem občinskem svetu pa sedijo le štiri svetnice.

Če na mladih res svet stoji, se ženski delovni sili na Dolenjskem slabo piše. Kadrovska struktura osrednjega mladinskega društva DNSJ je namreč popolni moški svet: predsednik DNSJ-ja, direktor Založbe Goga in direktor Lokalpatriota, šef časopisa Park, šef kulturnega programa v Patriotu, šef gostinstva... Edini izjemi sta predsednica sveta Goge in direktorica Študentskega servisa, ki obrača predvsem denar, ne pa tudi idej. Ostale zaposlene na DNSJ-ju delamo kot kelnarice, trgovke in administratorke. Prvo vrstna dresura za kuhanje kave in smehljajoče se prikimavanje bodočim šefom v zaresnih poklicih!

Morda so nekatere funkcije protakolarne narave in jim ni pripisovati prevelike teže, vendar glede na lastne izkušnje drži, da lokalni moški niso najbolj naklonjeni ženskimi idejam. Ne toliko zato, ker bi bile ženske - te čase smo, upam, že prešli - temveč predvsem zato, ker so drugačne. Poizkušala sem se namreč v kulturni politiki programskega sveta Lokalpatriota, ki je načeloma odprt za vse, ki bi radi sodelovali. Sodelovanje sem po nekaj mesecih opustila, ker se moji predlogi niso ujemali s širše zasnovano kulturno politiko, ki jo seveda krojijo moški. Možata odločitve bi bila ostati - odločitve so vendarle dejanje moči, ne bega. Toda naj jo tam raje puščajo tiste, ki nameravajo ostati v Novem mestu. Vsaj do takrat, ko se bodo zeleni šefi začeli ravnati po sodobnih oblikah konsenzualnega vodenja, kot na primer po predsednikih Clintonu in Drnovšku, ki sta v svoje delovne kolektive načrtno pritegnila tudi ženske sodelavke. Modri namreč drugačnosti in alternative ne odpravljajo več v zaprte organizacije, temveč jo poizkušajo učinkovito asimilirati, saj vedo, da prepletanje idej najučinkoviteje odvrča od zablod v enoumje. Zato stremijo k ravnotežju med obema načeloma; intuitivno kompromisnim ženskimi in racionalno načelnim moškim, kar je nujno za zdrav razvoj družbe. Če pa drži, da so za opisano stanje v Novem mestu krivi preudobni čevlji, neambicioznim Dolenjkam prišepnem: "Pridne punce pridejo v nebesa - poredne gredo vsepovsod (čeprav boste)."

ps. Novo kolumno objavljam v precej bolj preprosti in neposredni obliki, da bi se izognila nesporazumom, ki so se pojavili ob prejšnjem besedilu. Dobila sem namreč občutek, da so obdelavo lokalne identitete in lokalpatriotizma mnogi narobe razumeli. Nekdo od prizadetih mi je celo zapovedal: "Tako ne moreš pisati, če živiš tukaj." Zato vsem skupaj odgovarjam z besedami velikega kritičnega peresa: "Ne pišem zato, da bi jezila javnost, temveč zato, ker javnost jezi mene."

Očitno je malokdo dojel, da sem v iskreni patriotski želji po izboljšanju vsebinsko plitkih in konservativnih oblik kulturnih projektov in novomeškega vsakdana na kocko postavila svoje osebne odnose. Ker vem, da zmorete več kot to. Zato ne zahtevajte, da se novomeški študentski časopis na široko ogiba mladinske problematike ter prodaja zgolj neškodljive sanje o deželah, ki jih večina nikoli ne bo obiskala in kratkočasne recenzije o cedejih, ki jih večina nikoli ne bo poslušala. Sicer bodo intelektualno in duhovno lačni še vedno vztrajno bežali ven, domov pa se - študentje sami veste - vračali le po kisle kumarice.

psi čuvaji in njihovi gospodarji

Boris Blaić

Novinarji se radi poimenujemo sedma sila. Imamo se za čuvaje demokracije. Imamo glas, ki seže daleč, in občinstvo, ki verjame v to, kar mu mediji ponujajo. V naših rokah je koncentrirana velika moč. Tako vsaj pravi teorija. No, to, da so mediji vplivni, ni sporno. Vprašanje je, kdo je tisti, ki stoji zadaj in vleče poteze. So to novinarji in uredniki, morda lastniki medijev, ali oglaševalci, katerih denar je tisti, ki sploh omogoča, da se tiskarski stroji vrtijo.

Če je v slovenskem prostoru pred leti veljalo, da je nad medijsko vsebino bedel kak politikomisar v podobi dušebrižnika ideološke neoporečnosti, lahko zadnje desetletje ugotovljamo, da je ideologijo zamenjal interes kapitala. Še vedno se sicer pojavljajo zgodbe, kot je bila tista z novinarko Dnevnik, ki je kmalu po prejemu nagrade Društva novinarjev Slovenije za kritično poročanje o dogajanjih v ljubljanski mestni občini od te dobila kadrovsko stanovanje. Seveda je ostrina njenih člankov kmalu otopela do te mere, da je poročanje s tega področja prevzel nekdo drug. Ampak bitko z državo in njenim ideološkim aparatom so mediji vendarle dobili že pred leti, tako da so novinarji na politične pritiske bolj ali manj imun.

Pravi pritiski prihajajo s strani oglaševalcev, ki imajo interes in možnost, da vplivajo na podobo medijske vsebine. Pravzaprav jim tega, kar počnejo, ne more nihče očitati, saj živimo v demokraciji in ga ni zakona na svetu, ki bi lahko oglaševalcem določal, kje morajo oglaševati in kje ne. Pa da ne bo pomote. Ponavadi sploh ne gre za velike spore, kot sta jih s Telekomom imela ali še imata Mladina, Večer ali kdo drug. Gre za nepregledno število člančičev, ki so bili napisani po naročilu. Stvar bi bila morda vsaj razumljiva, če bi novinarji za take članke s strani naročnika prejeli plačilo ali nagrade v kaki drugi obliki. Ampak ne! Novinarji se za "PR-jevstvo" ponavadi odločajo sami. Prostovoljno.

Zdi se, da se novinarji zapletejo v zanko koncepta, ki jim sploh daje pravico do nastopanja v množičnih občilih - v koncept novinarske objektivnosti. Površno tolmačenje tega standarda, ki ga je prej kot etično zahtevo potrebno razumeti kot profesionalno normo s svojo tržno logiko, pripelje do momenta, ko se novinar sploh ne sprašuje več o resničnosti in relevantnosti informacij, ki jih objavlja. Dovolj je, da pri novici, ki jo namerava posredovati v javnost, navede vir, od katerega je informacijo dobil, ta vir je ponavadi neka znana organizacija ali oseba, v ugled katere naj ne bi nihče dvomil, in na ta način objektivizira "svojo" zgodbo. Ali je informacija točna in ali ne bi bilo moč medijskega prostora porabiti bolj smotno in z večjo družbeno odgovornostjo - o tem se pač ne razmišlja. Očitno tudi nikogar ne moti, da novinar na ta način razvrednoti sebe kot avtorja teksta, da se postavi v položaj manualnega delavca, čigar delo lahko brez večjih težav prevzema malo bolj inteligenten robot, da dejansko samemu sebi jemlje pravico do možnosti spreminjanja stvari, zaradi katerih se s kolegi zvečer ob šanku utaplja v alkoholu in tako izraža svoje razočaranje nad družbo.

Res, kje nastopi tisti trenutek, ko se novinar preda in pozabi na ideale, zaradi katerih se je odločil za ta, brez dvoma plemeniti in odgovoren poklic. Se to zgodi že med študijem novinarstva, kjer ga učijo predvsem tega, kako moči medijev ne bi zlorabil, ne pa tudi tega, kako jo lahko uporabi, ali morda ko prvič prestopi prag kakega uredništva, kjer ga čaka četa resigniranih in v vsakodnevnem lovljenju "deadlinea" izgubljenih novinarjev? Ali morda ko se včlani v društvo novinarjev, kjer ugotovi, da je vse, kar ima od tega, deset odstotni popust pri nakupu Renaultovih avtomobilov?

Informacijski sistemi so realna moč. Utopično bi bilo pričakovati, da jih bodo zainteresirane strani mirno in brez boja prepustile novinarjem. Kot rečeno, za pritisk na medije imajo interese in sredstva. Fronta je jasno zarisana - na eni strani občinstvo, ki z vso pravico pričakuje korektno, verodostojno in angažirano poročanje, na drugi pa vsi tisti, ki jim občinstvo pomeni le tržni delež in volilno bazo. Na katero stran se bodo postavili novinarji v bitki za javnost, načeloma ne bi smelo biti vprašanje. A dokler se novinarji sami ne bodo zavedali, da svet, kot ga kažejo skozi oko medija, nikoli ni nujnost, ampak novinarski konstrukt, za katerega ti nosijo vso odgovornost, nobene dobre želje in priseganje na interese javnosti ne bodo pomenile figo. Pes čuvaj demokracije, kot se novinarji včasih slikovito poimenujejo, bo do tedaj le bedno ščene, ki na ukaz svojega gospodarja reče le "Zdaj ali takoj?" - namesto da bi bila renčeva beštija, ki kaže zobe vsakomur, ki izneveri javno zaupanje.

Duhovi kontinuitete

Nova stranka desnice: liberalna demokracija Slovenije

Uroš Lubej

Strankokratska politika, ki jo vodi LDS, je zaznamovala tudi marčno politično dogajanje v Sloveniji. Na vsa ključna mesta v državi namreč prihajajo ljudje iz njenih vrst. Če omenimo le najpomembnejše roka: mesto direktorja pošte je po nalogu vlade spet prevzel Alfonz Podgorelec, ki nikoli ni skrival, da je član LDS; na mesto guvernerja Narodne banke je bil v parlamentu izvoljen Mitja Gaspari, dosedanji poslanec liberalne demokracije. Kdaj bo na vrhu Telekomu spet Drnovškov človek, je le še vprašanje politične volje. Sam Drnovšek pa bo naslednje leto skoraj zagotovo prevzel mesto predsednika države, mesto premiera pa prepustil kateremu od svojih sedanjih političnih podanikov, bržkone bo to Tone Rop ali pa Igor Bavčar. Z realno močjo, ki jo ti položaji prinašajo liberalni demokraciji, ji je popoln uspeh na naslednjih parlamentarnih volitvah tako rekoč zagotovljen. Domnevamo lahko, da bo LDS postopoma prevzemala politični prostor v državi, potem pa počila na malo bolj desno in malo bolj levo stranko.

Sicer pa se LDS vztrajno pomika proti desnemu političnemu polu. Seveda se ne zbljuje z NSi in SDS, ampak prevzema tiste vrednote, ki jih drugod zastopajo "žlahtne konservativne stranke", ki jo v Sloveniji tako pogreša predsednik Kučan. Tako se je prejšnji teden v koaliciji denimo že vnel spor med LDS in ZLSD o t. i. Vatikanskem sporazumu, ki ga prva zagovarja, druga pa mu nasprotuje, saj naj bi po mnenju nekaterih pravnikov vnašal dvom v to, ali zakoni republike Slovenije veljajo tudi za slovensko katoliško cerkev. Javnost o tem nič ne ve, ker so pogajanja - Bog ve, zakaj - tajna.

Toda nasprotovanje "Vatikanskemu sporazumu" seveda še ni dovolj, da bo neka stranka postala levičarska. To dokazuje združena lista tako imenovanih socialnih demokratov, ki v svojem imenu sicer nosi častljivo ime, toda glede pravic delavcev in manjšin ponavadi molči. V resnici je to - podobno kot LDS - "stranka kapitala", torej po definiciji desna stranka, le da ne gre toliko za nove podjetnike, ampak bolj za preverjene kadre iz partijskih časov. Ta stranka bo bržkone poniknila skupaj s svojim najmočnejšim zaveznikom - združenjem borcev NOB. Prav Zdrženi listi pripada denimo novi kandidat za mesto direktorja RTV, Janez Dolničar, ki je bil v svinčenih in medijsko enoumnih osemdesetih letih urednik Dela in slovenskega radia, ki sta bila tedaj najzvestejši režimski trobili.

Žalostno dejstvo slovenskega političnega prostora torej tako ostaja to, da ob kopici desnih strank v Sloveniji nimamo prave levičarske, socialno demokratske ali socialistične stranke; LDS in ZLSD zgolj ustvarjata lažni vtis, da sodita na levi pol.

Slovenska politika je po drugi strani daleč od koncepta *odprte* politike, ki bo nekoč vendarle moral prevladati; bližje je boju nekakšnih personaliziranih centrov moči, ki bolj kot na politiko spominja na čase fevdalnih razdeljevanj.

Dosedanjo desnico bo navsezadnje iz političnega prizorišča izrinila prav domnevno leva LDS, ki se vse bolj priljuje konservativnim političnim vrednotam.

Takšen center moči obkroža tudi Janeza Janšo, okoli katerega pa se počasi le spleta smrtonosna zanka. Major Troha namreč v pismu slovenski javnosti trdi, da je leta 1992 Janša neposredno ukazal pripadniku specialne enote Moris, da pod Jelinčičev avto podtakne eksploziv. To pismo je major Troha napisal malo preden je pred tremi meseci skrivnostno izginil; njegovo izginotje pa skupaj s tem pismom meče v drugačno luč tudi atentat na takrat izredno popularnega Krambergerja. Divja, a ne tako nora domneva bi tako bila, da je krog okoli Janše hotel fizično izbrisati tedanje politične tekmece. Na majskem kongresu SDS bi Janša zaradi tega škandala bržkone vendarle moral oditi; toda dosedanjo desnico bo navsezadnje iz političnega prizorišča izrinila prav domnevno leva LDS, ki se, kot rečeno, vse bolj priljuje konservativnim političnim vrednotam.

Medtem pa Butovi poštenjaki še vedno ne vedo, kaj bi počeli s svojo težko existenco. O Bog, zakaj si jih zapustil? Ta stranka je očitno poginila, pri tem pa ji vsake toliko časa še uspe brcniti v svoje mrtvo truplo. Pri glasovanju o Gaspariju so se mlačno vzdržali, kot da gre za slabo partijo pokra, ne pa za parlament, v katerem se sprejemajo odločitve. Razlog je spet banalen in tipično butn-podobnjaški: imeli so svojega kandidata, guvernerja Arharja, ki je sicer res vzorno opravljal svoje delo, toda SLS + SKD je pokopala njegovo kariero prvega bančnika (kakor tudi možnost zmage na prihodnjih volitvah za predsednika države), ko ga je med volilno kampanjo 2000 predlagala kot svojega kandidata za mandatarja - v trenutku, ko so bile za njih volitve že zdavnaj izgubljene, Arhar pa še vedno državni guverner. To je bilo tako nerazumno, da lahko domnevamo, da je nekdo od butnovskih poštenjakov hotel guvernerju s tem norim manevrom dejansko uničiti politično kariero, pri tem pa je šla po gobe še možnost, da bi Arhar ostal prvi bankir Slovenije.

V takem okolju seveda uspevajo apolitični spački, kot sta Desus in SMS. Če naj se odpre pot k bolj evropski politiki, morajo s slovenskega političnega prostora izginiti stranke, ki zastopajo neko zgolj partikularno skupino ljudi, pa naj gre za upokojenec, mlado generacijo ali pa prebivalce Spodnjega Dupleka. Toda če od Desusa pač ne bomo pričakovali politične revolucije, je domnevna stranka mladih na volitvah uspela prav z govoričenjem o tem, da bo v slovensko politiko pripeljala nekaj novega. Toda pričakovanje drugačnosti se je izkazalo za popolnoma jalovo, saj neopaznost in molk poslancev "stranke mladih" dokazuje da so popolni politični nepoznavalci in da jih je k udeleževanju v politiki prisilila bedna podjetniška logika njihovega predsednika in turističnega vodiča Dominika Š Černjaka.

Edina normalna stranka v slovenskem političnem prostoru tako ostaja SNS. Oni so, kar so, in to je v trenutku, ko se je rdeča kontinuiteta tako rekoč zliha s črno magijo, res potrebno ceniti. Čeprav to stranko nekateri nepoznavalci zaradi njenega sovražstva do spolitizirane slovenske katoliške cerkve prištevajo k levemu polu slovenskega prostora (kar je narobe že zaradi tega, ker v slovenskem prostoru levi pol sploh ne obstaja), gre pri Jelinčičevi stranki za tipično evropsko skrajno desničarsko stranko, ki sovraži tujce in poudarja nacionalno identiteto z domnevno junaško zgodovino vred.

Res je, dragi moji, v Sloveniji je Jelinčič edini pravi Evropejec. Vendar tudi to ne more zakriti čudnega dejstva, da pri nas najbolj normalna stranka prihaja iz političnega ekstrema.

"Ko bom star, bom s prijatelji plul po morjih, kuhali si bomo veliko dobre hrane, veliko morske hrane, samo vsakega prvega bomo barko obrnili v pristanišče, da pobereмо penzije, in spet odjadrali novim dogodivščinam naproti ..."

pisatelj Samo Drazumerič na vprašanje, kako načrtuje poteze v karieri.

ZALOŽBA GOGA

Kako bi lahko razdelili ljudi in zakaj nekateri hodijo ob nedeljah k maši, drugi pa v nakupovalne centre

Družba (država), v kateri živimo, nam ponuja ugodnosti in obveznosti. Tako lahko svoje ustvarjalne sile uresničujemo na delovnem mestu, v šoli, vrtcu, na športnih igriščih in nedvomno še kje, pri uresničevanju svojih potreb in želja pa imamo tudi obveznosti do velike gospe (države). Redno in vestno plačevanje davkov je vsekakor eno izmed zelo pomembnih, skoraj vsakdanjih opravil. Tej obveznosti se ne moremo izogniti niti pri nakupu živil, kajti tudi tukaj, kot povsod, država odnese svoj delež v vedno premalo polno blagajno. Goljufija se pri tem kaznuje, je pa mamljiva, saj lahko še vedno od kmeta kupimo hrano po znatno ugodnejših cenah, kot nam jo ponujajo trgovci. Lahko pa obdelamo svojih nekaj kvadratnih metrov zemlje in si na ta način zagotovimo vrt preživetja.

S pojavom bolezni norih krav, parkljevke in nedvomno še katere prihajajoče se seveda vsak pošteno misleči državljan zazre v državo kot varuhinjo njegovih pravic. Izpolnjevanje njenih obvez do varnosti posega tudi na področje prehrane. Hrana, ki jo kupujemo v trgovinah, naj bi bila neoporečna in s tem zdrava, polna vitaminov, mineralov in vseh potrebnih snovi za nemoteno delovanje prebavnega traku. Dokler pri nas še ni izbruhnila nobena izmed epidemij, smo lahko hvaležni njej, ki nas varuje. Drugače bo, če se tudi v našem podalpskem rajju pojavi bacil, klica, ki mu noben antibiotik ne bo mogel pomagati na drugi svet. Prehrambene navade ljudi so tako zakoreninjene, da jih ne bi spremenil niti pojav odrešenika, čudež, kaj šele opozorila strokovnjakov, ki se ukvarjajo z zdravo prehrano. Jemo preveč in v tej hrani je premalo za zdravo telo nujno potrebnih stvari.

In sedaj k vprašanju, zakaj. Zakaj jemo preveč, kdo je tisti, ki nam hrano tlači v usta, in zakaj ne moremo reči ne.

S približevanjem Evropski uniji k nam čedalje bolj vstopa tržni način komuniciranja, ki zahteva tudi zelo napadalen marketinški pristop. Oglasi, ki nas zasipavajo na vsakem koraku, oznanjajo kakovost izdelkov, jih priporočajo, zatrjujejo njihovo ugodno ceno. Reklamirajo se izdelki pa tudi

prostori, kjer jih lahko kupimo. V trend Slovencev čedalje bolj vstopajo veliki nakupovalni centri, kjer dobiš na enem mestu vse. Delovni čas omenjenih hiš pravzaprav nima omejitve. Od jutra do večera, ob sobotah, nedeljah in praznikih. Ni pomembno kdaj, samo da prideš in odneseš čim več. Ogromni nakupovalni vozički seveda z vsem srcem spodbujajo k nakupu in začuda se slovenski način nakupovanja (romanja) nagiba k temu, da so parkirišča pred halami zaloga najbolj polna v nedeljo dopoldan. Ob tem se mi po glavi križajo različne misli.

Dopuščam možnost, da smo ljudje med tednom preobremenjeni s službenimi obveznostmi in v poplavi le-teh ne najdemo časa za nakupovanje. Večina podjetij namreč svoj delovni čas prilagaja evropskemu. Posledica tega je prepozno (pretrujeno) vračanje domov. Zato svoj nakupni čas razdelimo med dneve, ko službenih obveznosti nimamo. Nedeljsko potovanje v nakupne centre nam tako lahko nadomesti dopoldanski sprehod, igranje tenisa, tek, izlet... Vse to zamenjamo z najdražjim hobijem, če pa so reklame tako "lepe"! V družbi podobno mislečih se počutimo varne, sprejete in bojzani pred strahovi izginejo. Tako izginja tudi ta, ki pravi, da bi nedeljsko dopoldne lahko bolj pametno izkoristili. Ne motijo nas vrste, kljub širni velikosti še vedno premajhne avtoceste med policami, poleg tega pa lahko s sosedom še tekmujemo, kdo bo kupil več in dražje. Še posebej zadnje je globoko ukoreninjena stara slovenska navada, znana še iz Prešernovih časov.

Drugi zaključek, ki se mi vsiljuje pa je, da je čedalje manj ljudi vernih. Da je čedalje manj tistih, ki svoje religiozne obveznosti (želje) zadovoljujejo pri nedeljski maši. Ali cerkev izgublja moč? Na prvi pogled bi človek odvrnil seveda. Saj je del množice potencialnih obiskovalcev cerkva zdaj zaposlen z nakupovanjem. Čudež biti na dveh mestih naenkrat pa je sposoben izvesti le malokdo. Kdaj pa je bilo še toliko ljudi nekje zbranih zaradi nakupovanja? In to vsako nedeljo.

Druga plat medalje pa nakazuje na veliko podobnost. Tako cerkev kot tudi nakupovalni center nam ponujata (prodajata) izdelke (ideje). Nekatere lahko začutiš med prsti, se naužiš njihovega vonja, pri drugih gre za moralno očiščenje, obljube, misli, ki naj bi sprožile moralna in etična dejanja. Pri obeh gre tudi za podoben čas dogajanja. Saj je cerkev praktično odprta skoraj ob istem času kot nakupovalni centri. Vrednosti izdelkov (idej) tako ene kot druge ustanove so različne. Nekateri zatrjujejo, da tako brez enih in drugih ni mogoče živeti. Moje izkušnje mi potrjujejo, da se brez moralnih vrednot v naši družbi živi odlično.

Morda pa se je pri nedeljskih nakupovalnih ponovno obudil spomin slovenskega naroda, podobe preteklosti, na katerih so bile edine zabave žegnanja, njihovo obiskovalko pa je razveselil snubec z lectovim srcem. Morda so se razbite slike preteklega političnega režima tako sprostile, da se tistim, ki so zamenjali religijo svojih očetov in mater za takratno ideologijo socializma, ponovno vrača želja po zvoku zvonov in nedeljskemu druženju, to pa uresničujemo v nakupovalnih centrih.

Lahko pa gre tudi za pretrujenost slovenskega naroda. Zakaj za utrujenost? Ker ti tedensko delo vzame preveč energije in ker se ženeš predaleč (mogoče si v to celo prisiljen). Ker tudi tisti del tedna, ki naj bi ga preživel z ljudmi, ki jih imaš rad, se ukvarjal s svojimi mislimi ali sprostil svoje napetosti v naravi, kjerkoli, zamenjuješ za stopicanje v vrsti in čakanje pred blagajno, ki ti pove, koliko si vreden.

Lahko pa gre enostavno za ponovno menjavo ideologije. In zdaj na oltar postavljamo nekoga, ki se nam za hrbtnom smeji in šteje cekin.

In še vprašanje za pomladno razigrane večere. Kdaj nas bo razsvetlil tisti trenutek, ko bomo začeli uporabljati svoje možgane tako, da jim to ne bo v sramoto, ampak v veselje in čast? Poštenega najditelja prosim, da mi zaupa odgovor.

Rok Jožef

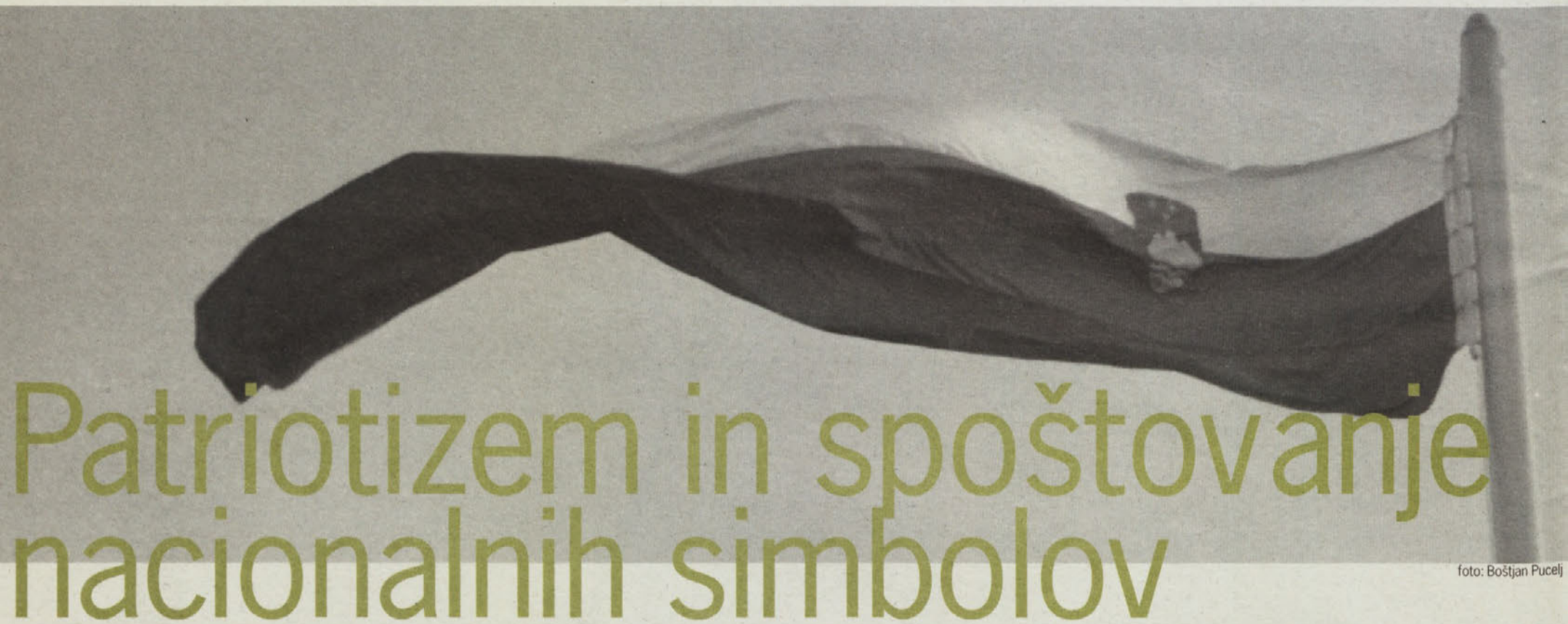

foto: Boštjan Pucelj

Patriotizem in spoštovanje nacionalnih simbolov

Po naši državi rastejo gozdovi zastav, opsa, praporov. To dvojce se namreč razlikuje v tem, da so barve zastave utemeljene z določenim grbom, vsaka druga, zastavi podobna obešena krpa, pa je prapor. Pri nas dandanes okrašeni z logotipi in napisi plapolajo na visokih, dragih drogovi. Vsakdo ima lahko o estetiki teh, večinoma poliestrskih rut, svoje mnenje. Njihovi lastniki morda verjamejo, da jim polnijo vreče s cekini. Meni je pač bolj všeč, da se veter mehko lovi v krošnje dreves, kot pa da reklamni prapori v vetru pokajo, kot so to nekoč počeli furmani s svojimi biči, kadar so v svoji s cvičkom podprti prešernosti razkazovali svojo (nad konjskimi hrbti) pridobljeno in po surovi sili vonjajočo spretnost.

Zstav, teh barvnih simbolov naše države pa visi vedno manj. Na skoraj vseh hišah sosedov v irharicah ob praznovanju plebiscita njihove veselo vihrajo. Pri nas pa kot da se je naša nacionalna zavest nekoliko ohladila. Hoteli smo svojo državo, deset let bo stara 25. junija. Imamo jo, vendar se obnašamo, kot da jo (ne le s simbolnim dejanjem izobešanja zastav, tudi z uporabo jezika) sramežljivo skrivamo. Pročelja hiš na praznične dni ponavadi molčijo o tem, da tod prebivamo Slovenci. Da o slovenski Pepelki, ki ji po bogatem ženinu hrepeneči polsestri zlivata na glavo "Fruchtzwege", niti ne pišem.

Je to znak navidezno ohlajene državljske zavesti ali država ni izpolnila naših pričakovanj, ki smo jih gojili do nje? Res je tudi, da zastava ni blago, ki bi prinašalo dobiček in le malokje jo je mogoče kupiti.

Lani so v Novi Gorici odprli trgovino z napisom "La scarpa". Pritisk javnosti je bil tolikšen, da so ga morali odstraniti. Primorci še pomnijo, kako je živeti pod tujo zastavo; tudi oni niso brezmejno ljubeča se skupnost oseb, nič jih tudi ne moti, da ne bi čez mejo kupovali ceneje, ampak kadar gre za nacionalni interes, pokažejo svoje zobe. Jezik in zastava sta nacionalna simbola, in če ju ne bomo spoštovali, se bojim, da se bomo v predigro post-nacionalne ere vključili šibkejši, kot so nam napovedovali največji črnogledi.

Zato morda ni odveč kratek tečaj o zgodovini in pomenu slovenske zastave in tudi o tem, kako jo obešati.

Slovenci imamo narodno zastavo (ta je belo-modro-rdeča, razmerje med širino in dolžino je ena proti dve) in zastavo Republike Slovenije (ki je enaka kot narodna, le da ima, gledano od spredaj, grb v levem zgornjem delu). Predpisi, ki urejajo obliko in uporabo zastave so Ustava RS (6. člen), Zakon o grbu, zastavi in himni republike Slovenije ter o slovenski narodni zastavi (Ur. list RS, 67/94) in Uredba o izobešanju zastave RS (ki predpisuje le izobešanje zastave na šolah prvi dan pouka in na dan ob podelitvi spričeval, Ur. list 111/2000).

V "stari" državi so to področje urejali še občinski odloki, ki so opuščanje izobešanja zastave tudi sankcionirali, vendar se v praksi to skorajda ni izvajalo. Dikcija slovenskega zakona besede "mora" ne pozna, 12. in 13. člen le določata, kje mora biti zastava stalno izobešena (na sedežu predsednika republike ipd, na mejnih prehodih, na poslopih republiških predstavništev, na ladjah, v obrambnih silah...) in kdaj se izobesi: ob praznikih Republike Slovenije (8. februarja na slovenski kulturni praznik, 27. aprila, na dan upora proti okupatorju, na dan 1. in 2. maja, na praznik dela, na dan 25. junija, na dan državnosti in 26. decembra, na dan samostojnosti). O obešanju zastave na stanovanjskih hišah je predpis ohlapen: "lahko se obesiti", je zapisano. Obešanje tega simbola je seveda možno tudi ob drugih priložnostih (na dan od države določenega žalovanja, ob odhodu in prihodu predsednika države, ob prihodu predstavnikov drugih držav, ob mednarodnih srečanjih, ob praznikih lokalnih skupnosti, javnih manifestacijah, pomembnih za RS, na sedežih ministrstev, dopuščajo pa tudi, da se jo uporabi takrat, kadar to ni v nasprotju z zakonom). Sankcije so predpisane le, če je zastava poškodovana in po zunanosti neprimerna in če se z njo krni ugled republike.

V uporabi sta dva načina izobešanja zastave: heraldični in veksilološki. Po prvem naj bi si barve sledile v enakem zaporedju ne glede na to, ali je zastava obešena vodoravno (od zgoraj navzdol: bela, modra, rdeča) ali navpično (od leve proti desni bela, modra, rdeča). Vendar pri zadnjem načinu ostane državni grb v levem kotu spodaj. Zato se pri tem načinu obešanje uporablja veksilološki način. Vrstni red prog je sicer v tem primeru drugačen, grb pa je v desnem kotu zgoraj in "leži".

Kako je sploh nastala naša narodna zastava? Njene barve (ki so razporejene enako kot na ruski in slovaški zastavi) so utemeljene v grbu dežele Kranjske iz leta 1836: bel oz srebrn ščit je dal belo barvo, modri orel drugo in orlovo rdeče okrasje tretjo. Ob osamosvojitvi smo Slovenci razglasili svojo narodno zastavo tudi za politično in v njen levi zgornji kot postavili državni grb.

Kadar pomislim na zastave, se spomnim dveh slik, Delacroixove in Johnsonove. Na prvi, bolj znani, vodi ljudstvo krepka mladenka napol razgaljenih prsi (hranila vas bom, bojovníki na njih, če zmagate) z zastavo v roki, čez trupla padlih vodi moše in mladeniče, nekatere še skoraj otroke, svobodi naproti. Druga, Jasperja Johnsona Tri zastave, so predmet popartističnega prikaza navadnih predmetov, v tem primeru ameriških zastav. Obe sliki sta v znaku svobode; prva tiste, za katero je potrebno umreti, druga umetniške.

A potem je že potrebno pomisliti na svobodo. Etimološka razlaga domneva dva izvora te slovenske besede; prvi je praslovanski, pomeni "pripadanje sebi", drugi indoevropski, ki preko praslovanske razlaga besedo kot "svoj gospodar". To pa je že druga zgodba, čeravno tesno povezana s tem, kako spoštujemo svojo državo in njene simbole. In morda tudi sebe.

Barica Smole

“Slavospjev” slovenski moškosti

Pisalo se je še prejšnje tisočletje. Neka lažna samaritanka me je zvelkla k dr. Ruglju. Ko sem ob prenasičenem in preponeumljajočem programu končno odstopila od tega izrednega stanja svojega življenja, sem z radostjo spoznala, da navkljub naštetemu dolgujem zahvalo navedenemu terapevtu; ne le za vzpostavitev iskrenosti svojega pisanja (tudi do potencialnih bralcev), marveč tudi za surrealističen vpogled v mačo svet.

Ne bom pozabila Rugljevega predalčkanja Slovenčkov na (A) odgovorne in poštene gospodarje, (B) osebe z magnetnim centrom (npr. gostilna), (C) na klateže, (D) norce, kot so politiki in ljudje, ki hočejo spremeniti svet, ter nenazadnje na (E) prevarante, katerih dobro počutje je odvisno od slabega počutja drugih. Njegova hipoteza - beri: svarilo - je bilo, da primanjkuje kvalitetnih moških in da to v nobenem primeru "niso zaležani troti pred televizorjem, kot si jih predstavlja prenekatera ženska". Takšni, kot smo, smo namreč po njegovem mnenju vseprepogosto produkti slednjih.

V moji aliansi z dr. Rugljem se je zalomilo, ko sem spoznala njegov nehumani princip terapije, ki, kot sam pravi, "temelji na bolečini in trpljenju" oziroma na skonstruiranem konfliktu. Medpartnerske odnose bivših alkoholikov nateguje kot elastiko upajoč, da ko jo bo spustil, bosta osveščena partnerja tlesnila skupaj bliže kot kdajkoli poprej. Pri tem ne upošteva možnosti, da se lahko elastika strga. Priča sem bila koroziji človekove psihe, ki je mejila na živčni zlom. Ko je kazalo na to, je dr. Rugelj odstopil v vsem svojem dostojanstvu. Kakšna je to terapija, če se terapevt distancira, brž ko nastopi resnejša kriza?

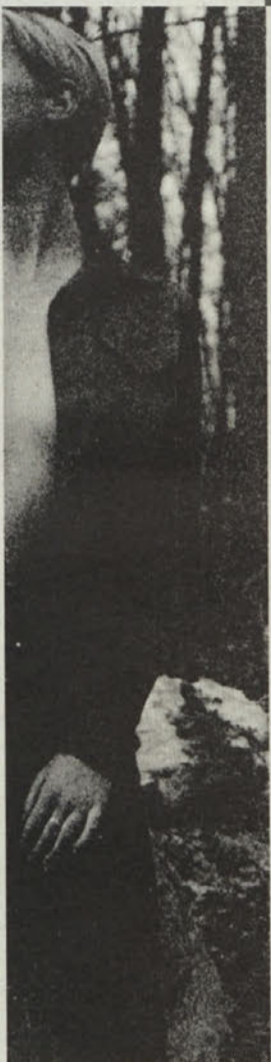
In vendarle so omenjena srečanja razgalila dilemo prenekatero Slovenke, katerih izkušnje s sonarodnjaki niso prav nič obetavne. Po pravilu Slovenec ne uporablja kondoma s tipičnim izgovorom, da "z gumico ne čuti, ne doživlja enako". To ženski predstavlja dvojno tveganje: tipček ji lahko v post-aids obdobju poseje bodisi smrt ali pa nenačrtovano novo življenje. Le v pozitivnem scenariju usode se ne zgodi ne eno ne drugo.

Zgolj toliko o tehniki, drugo poglavje je kultura slovesa. Ko se razmerje "izpoje" - ne glede na (ne)perspektivnost zveze - Slovenec dobesedno mrkne. Pri tujcu vsaj dobiš pojasnilo, četudi gre zgolj za erotično ljubezen, v smislu: "Ups, to je pa problem. Ženska, začenaš dobivati čustva." Patetično, a resnično! Slovenec torej mrkne, in to ne glede na to, kako čvrsto je bilo predhodno prijateljstvo/poznanstvo. Slovenka je soočena s težko dilemo, ali se dati dol ali ne, saj bo verjetno v primeru, da razmerje spodleti, izgubila tudi prijatelja.

Po drugi strani pa Slovenci tudi ne znajo biti prijatelji Slovenkam: so bodisi zgolj znanci, poslovni partnerji, sodelavci in seveda sorodniki. Nad tako imenovanim prijateljstvom po pravilu vedno lebdi potencial za posteljne dogodivščine, in če Slovenka ni zainteresirana ob "trenutku resnice", ker je denimo prijatelj spolno sploh ne privlači, kaj rado izgubi še to fiktivno utemeljeno prijateljstvo.

Cenjena Slovenčica. Če torej s partnerjem ne gojita obojestranskih čustev, privlačnosti, interesa ali vsaj kakšne koristi in če že vnaprej veš, da bo takoj zatem zaprl zadrgo in mrknil, pa te kljub temu žene tvoja radovednost, poišči odgovor na svoje vprašanje: "Kako neki bi bilo s to barabico?" Zaradi tvoje čustvene in drugačne samoohranitve naj ostane pri tem. Ne domišljaj si, da ga boš spreobrnila. Obstaja seveda še ena alternativa - zavesten celibat, ki pa žal že v principu ni ravno najbolj pustolovska varianta in je ne priporočam.

Natalija Mikec

fotografije: Klemen Vuica

ženske

Se spomnite, ko nas je kakšen Casanova vprašal, kdaj je bil Adam najbolj presenečen? Misleč, da je izvedenec za labirint, ki nas pripelje do ženskega organizma, nam je s ponosom odgovoril: "Takrat, ko pod figovim listom ni našel fige!" Smeh. Poveš mu lahko samo, da je prepozno spolno dozorel in da je ženska vendarle gordijski voz.

Vsi moški vemo, da nam je (bilo) odkrivanje ženskega telesa največja obremenitev nadledvične žleze. Vsak centimeter telesa ima svojo zgodbo, vsak centimeter kože, ki se jo dotaknemo, vzbudi v nas neverjeten občutek svobode, misli letijo, v rokah imamo nekaj, kar je resnično drugačno od nas. Zanimivo postaja. Prepuščeni smo raziskovanju...

Ne moremo mimo tega, da je tisto, kar se sprehaja po nadzornem prostoru, neposredno povezano s konfiguracijo ženskega telesa. Zato mislim, da se je pri ženskah najprej razvila glava. Za našo fizično malenkost tega namreč ne bi mogel reči. Zakaj? Ker nas lahko, kadar se temperatura dvigne ali pade, zavrtijo okrog najmočnejšega prsta na roki. Samo one ne vejo, da mi to vemo.

Naj se vsak moški udobno namesti v savni in začne razmišljati o ženski psihi. Prvič: ne bo mogel dolgo razmišljati, ker ga bo povezava z žensko psiho hitro vrgla s tira. Drugič: v savni je vroče in bo moral po vsaj desetih minutah prostor zapustiti. Tako nam preostane samo to, da spoznamo žensko psiho na drugačen način: "moški ultrazvok". Čeprav zelo zapletena stvar, vam povem, da sem ta "ultrazvok" že začel "poslušati" - in to na stereo način. Zavedam se, da lahko kmalu začnem nositi slušni aparat, če bom še naprej drezal tja, kamor na more nihče. Resnično nihče. Mostovi med ženskimi nadzornimi prostori so zgrajeni zelo preudarno in vsak poskus rušenja nas bo stal eno erekcijo manj. Se splača?

V njihovih očeh boste videli, kako trdno so med seboj povezane. Imajo več opcij za oblačenje, odbijejo lahko vsakega dobrega tipa, ki jim dvori, življenje imajo bolj pod kontrolo, ker jih začne že v rani mladosti na to navajati mati narava (spet ženska). Mesečno perilo, kontrola kontracepcije, kozmetika, obnašanje po vzorcu nežnosti... Vse to je razlog za psihično bolj urejeno življenje, po drugi strani pa tudi bolj stresno. Vendar to mine, kvaliteta urejenosti psihičnega življenja pa ostaja.

Blagor vam, drage moje.

Ne, ne bi bil ženska. Raje jo imam za življenjsko spremljevalko. Veste, moški, takšni in drugačni, ne moremo brez žensk. Mislite, da bom nadaljeval v slogu "... ženske pa brez moških ne". To nima smisla pisati, ker je vse skupaj samo moška tolažba. Ženske bodo preživele. Ampak samo na tak način, da nas bodo imele v glavi. Dolgo ne bodo zdržale, več pa tudi ne rabijo, ker bomo sicer mi slabo živeli. Vse je sveto, mislim, žensko.

Še vedno smo (nekateri) moški preveč arogantni in se ne zavedamo, da nam je takšno življenje pripisala ženska - mati narava. Bi rekli, da gre za konflikt med spoštovanjem in realnostjo? Lahko. Zakaj se počutimo kot dominacija ženske populacije, kot delovodje, ki skrbijo za izgradnjo mostov med ženskimi nadzornimi prostori? Odgovor je preprost: imeli smo, imamo in imeli bomo manj kot ženske. V vsakem primeru (razen v enem). Vsakršno naše postavljanje pred njimi nam spet zreducira erekcijo. Ne bom vas vprašal, če se splača, vam že kar povem, da se ne. Saj veste: kraljica gre pri šahu lahko dlje in v več smeri kot kralj. No? Ne, ni samo igra, je namreč življenje, ki nam ga krojijo ženske in mi se prav dobro počutimo v teh kreacijah. Samo vedno, iz koraka v korak, ostajamo moški tisto, zaradi katerega ženske težko živijo, umrejo pa lažje.

Nikoli ne bom razumel - bom pa spoštoval - kako lahko ženska kot "homo sapiens" nosi v sebi bitje, nekaj živega, novo življenje, svoj spontani proizvod, čudež... Tega ne bom razumel nikoli. Samo poskus postaviti se v njeno kožo, je brezpredmeten, razen, če nam obsesijo provizorične prsi in približno tako težak trebuh. Roko na moško srce: tega ne bi zmožl nositi nihče. Devet mesecev? Vsaj tukaj bodimo ženske in priznajmo nekaj, kar ne moremo storiti. Prav?

Kljub vsem temu pojdite v savno in razmislite, kaj je boljše: biti delovodja ali most. Odločite se za prvo in nedvomno vam bo zmanjkalo gradbenega materiala.

Na koncu lahko vidite, da se o ženskah natančno ne da pisati. Vse, kar lahko natančno rečem o njih, je to, da bistveno manj smrčijo kot mi. Od kod vem, se sprašujete?

Ampak copata pa nisem.

Klemen Vuica

Potopis: Portugalska

kot očarljiv mozaik na keramičnih ploščicah

fotografije: Tina Ban

Srečanja s Portugalsko sem se veselila, odkar sem v Amsterdamu nekaj dni preživela s portugalskimi študenti. Bili so nepozabni sogovorniki, hkrati pa sproščeno zabavni fantje, ki so nas zvečer kar na zadnjih sedežih najetih biciklov odpeljali v disko. "Ali pri vas poznate besedo, ki bi bila močnejša kot nostalgija?" smo razpravljali nekega popoldneva v praznem coffee shopu. "Ne, še nostalgija ni slovenska," sem odvrnila. Kako ponosni so bili nato na svoj *saudade*, to avtohtono portugalsko občutje, ki se je v času kolonialnih odkrivanj razvilo med mornarji, ki so se na tveganih potovanjih nostalgčno spominjali doma in se spraševali, če ga bodo sploh še kdaj videli. Ta globoko otožna strast se je razširila na vsako hrepenenje po preteklem, idealiziranem in nedosegljivem ter se v naslednjih stoletjih skoraj arhetipsko vrasla v srčiko portugalske identitete. Morda jih temperamentni Brazilci, Afričani in drugi priseljenci iz bivših kolonij tudi zato zmerjajo s kislicami. Sama pa sem z deželo prav zaradi tega čustva sklenila tiho bratstvo in se že naslednje poletje podala tja.

Najprej v Lisbano, kjer bi se človek v neskončnost izgubljal med kamnitimi uličicami Baira Alta, poslušajoč *fado*, ki odmeva iz majhnih kletnih restavracij (če le ne bi pred vsako vabil natakarkar s polnimi usti polomljene angleščine). *Fado* je nekakšen portugalski blues. Razvil se je kot spoj ljudskih napevov in svetovljanskega navdiha bohemo v novo prebujajočih se kulturnih metropolah zlatih dvajsetih let, tako kot nekatere druge nacionalne glasbene zvrsti (buenosaireski tango, atenska rembetika, pariški šanson...). Njegovi lirični vokali so dobesedno uglasbeni *saudade*, polni iskrenega in neskončno subtilnega patosa, katerega namen je, kot pravijo sami ustvarjalci, občutiti, kako se v srcu obrača nož. *Fado* resnično ni mogoče poslušati, ne da bi vas ob njem navdala nevzdržna bolečina po biti drugje in drugače. Morda je bil moj zanos prevelik, saj sem že prvi dan - kot opozorilo, naj deželo jemljem bolj zemeljsko - po dolgem in počez padla na asfaltno cesto. Direktno na glavo. Reševalna ekipa je bila profesionalna in sočutna, na urgenci pa so se slabše odrezali. Še isto noč so me odpustili, ne da bi mi povedali, da sem imela pretres možganov. Sredi vročega julija me je začela tresti mrzlica, zato sem cel teden z vrtoglavo preležala v šotoru ali pa se podajala na kratke klepete z receptorji v kampu. Sopotnik Duško, ki je medtem že nekajkrat obkrožil Lisbano, pa je v temačnih lokalih Baira Alta naletel še na eno posebnost, ki je legalizirana le na Portugalskem in Češkem. Gre za več kot 70-odstotno alkoholno pijačo. Špirit, ki je bolj namenjen dokazovanju ali bliskovitemu zadevanju kot gurmanskim užitek, vam postrežejo v goreči skodelici. Tisti z bolj občutljivim okusom ali želodcem si raje privoščijo domači portovec ali madeiro.

Štopar na Portugalskem nehote postane del nacionalne katarze. Vsak voznik, pri katerem sva se zarekla, da sva pripotovala iz Španije, je od naju na vsak način želel slišati, da je Portugalska neskončno boljša, lepša in zanimivejša od njene velike sosedice. Bolje kot tvegati z oporekanji, da je sosedica mnogo bolj čista in urejena, Španci pa celo malce bolj prijazni in odprti, je bilo pritrjevati, da so majhni in revni narodi načeloma bolj pošteni, manj oholi ter da je Portugalska pravi biser tega dela Evrope. Ko so se končno prepričali, da res verjameva, kar govoriva, so naju

pomirjeni potegnili še kakšen dodaten kilometer - v dokaz, da je njihovo ljudstvo res NAJ. S to kolektivno frustracijo, ki ima razložljive zgodovinske vzroke, sva se kar nekajkrat okoristila. V preteklosti so si Španci lahko privoščili vzvišeno in manipulativno ravnanje, saj so vse, kar je s celine prišlo k Portugalcem, posredovali prav oni. Danes Špancem zamerijo predvsem višji življenjski standard. Nevoščljivost je očitno prekletstvo majhnih, vendar slednja prinaša tudi določene prednosti. Portugalci imajo na primer višjo jezikovno kulturo, saj vsi po vrsti odlično govorijo jezik sosedov (mnogo jih obvlada tudi angleško ali francosko), medtem ko obratno ne velja. Obe strani sta razvili močno tradicijo medsebojnih nagajanj, tako na diplomatski kot na medčloveški ravni. Držijo se je celo portugalski tatovi, ki drugim turistom navadno izmikajo le denarnice in fotoaparate, španskim pa pokradejo tudi vso obleko in jih na cesti pustijo popolnoma gole.

Večina turistov dere na najjužnejšo obalo Algarve, čeprav se tu zaradi premajhnih valov ni mogoče posvečati najbolj priljubljenemu portugalskemu vodnemu športu, deskanju na valovih. Algarve slovi po ogromnih skalah, ki se kot nekakšni obrušeni klifi dvigujejo sredi morja. Čez dan ležeren, ponoči pa izredno živahen utrip poleg turistov tam vzdržujejo še številni priseljenci iz bivših kolonij. Prav zaradi njih se je v deželi razvila močna svetovljanska kultura. Priseljevanje oziroma bolje, uvoz cenene delovne sile se je začel že v petnajstem stoletju, ko je Portugalska postala eden največjih svetovnih imperijev, v obsegu od Brazile na zahodu, do afriškega juga ter do kitajskega Macaa na vzhodu. Najmočnejši migracijski val je vanjo pljusnil po osvobodilni vojni Angole in Mozambika leta 1974. Večina mest v deželi je podobna očarljivemu mozaiku na keramičnih ploščicah, s katerimi Portugalci krasijo fasade. Tudi Lagos na Algarvu. V njem sobivajo tradicionalne restavracije s fadom, brazilski bari s sambo, kitajske in arabske kuhinje ter afriški prodajalci bižuterije. Portugalci so v obmorskem turizmu v nasprotju s Španci znali ohraniti svoj jaz ali pa so - kot najrevnejši v Evropski uniji - imeli samo manj denarja, da bi si privoščili gradnjo betonskih džungel, ki maličijo špansko Costo Bravo (Loret de mar), Costo blanco, Costo verde... Na teh blago valovitih ravninah ob Atlantskem oceanu sva s sopotnikom zaključila najino potovanje po Portugalskem in se napolnila nazaj proti španski Andaluziji.

Za boljše razumevanje portugalske kulture vam v branje priporočam dela Nobelovega nagrajenca Joseja Saramaga, v poslušanje Amalio Rodrigues, Dulce Ponte, Madredeus, kot protiutež pa v isti sapi dodajam še Afričana Waldemarja Bastosa in Cesario Evoro, ki pojeta o trpljenju ljudstev v Angoli in Zelenoortskih otokih in času osvobajanja izpod portugalskega kolonializma.

Tina Ban

Zmenjena sva bila v Gogi...

Knjigarna Goga, Glavni trg 6, Novo mesto, 07 393 08 02

park

extreme

Rolanje

Možje v pajkicah

Niti sanja se mi ne, ampak res, kako lahko vedno znova slišim tole Skendijevo vrstico (in s Skendijem ni dobro limon lizat): "Ej, možak, jutro damo kajtno v tisk, a bomo šli kej na ektrim al ne?" Hja, bomo, šefe, kaj naj rečem. Namestim faco ala Boris, kakor da mi je vse jasno in da so vse kože preštete, ter odvrnem, da ravno čakam, da me en tip nazaj pokliče in pove, kam in kdaj naj pridemo. Potem počasi, nezainteresirano vstanem, kot da nimam nobenih skrbi, in odidem skozi vrata. Prestavim direktno v šesto, odbrzim v spodnjo pisarno in na telefon. OK, ni blema, vozili bomo motokros, rezervna varianta so pa itak potapljači. Motokros sem pred leti, ko je bil še Mojzes mlad, vozil v Dolenjskih Toplicah. Tam so imeli progo in motorje na izposajo. In sem se vozil in vozil, dokler nisem imel ravno dovolj izkušenj (vsaj mislim sem, seveda), da sem malce privil ročico za plin. Prijatelji med gledalci so me seveda takoj zatem privili na veliko desko, ki je služila namesto opornice in je bila tako dolga, da ni šla v kombi, s katerim so me hoteli odpeljati v bolnišnico in so jo hoteli zlomiti kar z mojo nogo, privezano nanjo... Ja, dolga in boleča zgodba.

A je od takrat minilo že kar nekaj časa in glede na to, da v uredništvu sedijo samo fantki, ki so vozili avtomatike in nikoli niso poskusili čar menjavanja brzin, recimo na APN 4, sem bil povsem prepričan, da bom zmagal tudi s polovično hitrostjo. A od vsega skupaj ni bilo nič, ker proge moje mladosti ni bilo več. Da ne bom predolg - mobitel se je tako zelo segrel na mojem uhlju, da sem se zares zbal, da bom dobil raka na glavi, toliko sem telefoniral in iskal. Dobil sem recimo informacijo, da je kros proga v neki vasi. V imeniku sem poiskal tisto vas in poklical edino podjetje, nastanjeno tam, ker s tem se itak tisti ukvarjajo, ki imajo keš. In nisem sklepal napačno, samo da je imel tipo samo progo, pripeljati bi se morali s svojimi motorji. Ki jih seveda nimamo... Skratka, ni krosa v Sloveniji, če nimaš svojega motorja! Kakor da potrebuješ progo, če imaš motor za vožnjo izven cest in prog... Jeba. Nič, se gremo pa potapljat. Z razgretim mobitelom pokličem najbližji potapljaški klub. Mi bi se šli potapljat, majster. Ni sile, 400 mark in tečaj pa vas spravmo pod vodo. Razložim mu, kaj bi pravzaprav rad - nič denarja, nič tečaja, polplavalci pod vodo. Človek bi se skoraj utopil v solzah smeha. Sem mu kar malo zameril. Ste vedeli, da te v Sloveniji noben resen potapljač, ki kaj da nase, brez predpriprav ne vzame pod vodo? Pa kaj je to takega, bi rekel Boris!? Vzameš masko in plavutke pa tist *gasaparat* daš na hrbet in migaš v globino... Big deal!

Iz rokava potegnem zadnji adut - novinarja Nedeljca, ki se vsak teden ubada s podobnimi težavami. Iz rokava mi strese nebroj možnosti, a nobena ni možna naslednji dan. Eh...

In nastopi Murphijev zakon, ki pravi, da se z nekim problemom ukvarja deset strokovnjakov in ne vidi rešitve in pokličejo nove strokovnjake in tudi ti ne vidijo rešitve, pa pride mimo prvi Bolek in s prstom pokaže na samo srčiko! Ja, uganili ste, iz Ljubljane je prištopal naš veleumni fotograf Grdin. Ej, stari, veš kaj sem razmišljal? Ne vem. Kaj, če bi šli rolat? Ja, sej pravim... Računalnik, internet (www.lucky luka.si), mobitel (041 634 619)... Oglasi se Luka Klasinc, olimpijec '92, Albertville, umetnostno drsanje, takrat star 18 let. Ustanovitelj podjetja Lucky Luka, učitelj rolanja in drsanja. Pod sabo ima 18 trenerjev, ki se ukvarjajo z najmlajšimi od treh let naprej do pozne starosti. Organizirajo razne šole rolanja, športne animacije, tekmovanja, rojstnodnevne zabave, izobraževanja za učitelje rolanja in drsanja... Luka pravi, da bodo v mesecu aprilu izobraževali trenerski kader tudi v NM.

Pol dneva sem pretelefoniral, da sem pobral vseh urednikov - številko noge! Če velja tisti pregovor, kakor dolga noga, tako dolg... potem vsem zainteresiranim deklicam predlagam, da v imeniku poiščejo Borisovo številko, mojster je s 46 brez konkurence! Hey, what can I say!? Za njih so

se uvrstili Uroš, pa Skendi, ki si je delil mesto z Grdinom, za ostale so podatki tajni, ker, no, kako bi to postavil, niso najbolj moški. Vključno z mojim škornjem, jebiga, kaj bi tajil.

OK, edini termin pred odhodom Parka k stričku oblikovalcu, v petek ob treh v Ljubljani. Kdaj se dobimo? Ob enih v Gogi! Vsi so skočili pokonci. Kakor prezgodaj. Če ob pol dveh spijemo kofe, mamu še plenty of time! Ampak res. OK. Ob tričetrt na dve mi Brigita našteje še za dve uri dela v Novem mestu, Boris pa ob petnajst minut čez dve še čisto počasi žigosa pisma. Ob pol treh, ko pobere Uroš, Boris predlaga še kavo pri njem. Ampak mrtvo resno. Človek z nogo 46 se ne zajejava. Z Urošem vsak s svoje strani Skendiju porineva prst v uho, da para ne sika ven. Boris tega ne opazi, užaljen je zaradi kave. OK, brzimo proti Lajbahu, z nelagodnim občutkom, kakor vedno, ko se vaščani odpravljamo v Big city. Zazvoni telefon. Grdin. Je pač že v LJ, je še študent. Enkrat za spremembo ne zamudi. Zamudimo pa mi, prav svinjsko. Grdin godrnja, da bo itak spet on kriv in da bo enkrat on ParkExtreme napisal. Jaz bom pa fotkal, prašiči bodo pa leteli. OK, Luka zgleda čist kul, ampak jaz vseeno sumničavo opazujem priprave. Rolanje? Ni to za tipe v pajkicah z zadrgo na riti, kot sta bila slavna Mili in Vanili? Sem vsem že prej naročil, da ne bi kdo pajkic s sabo prtresu, ker bom res jezen.

Nataknili smo si pancarje s koleščki in se obnašali prav po moško; pljuvali, govorili o fuzbalu (o katerem nimam pojma!) itd. Skratka, moževali. Tukaj naj povem, da je bil tokrat glavni car Grdin. Ker obvlada. Mi pa ne. Nihče ni želel obleči ščitnikov, dokler se Boris ni vehementno samozavestno odlepil od vozila in zakrillil. Sicer še nikoli v življenju nisem videl epileptičnega napada, a si ga tako nekako predstavljam. Ga je treslo, kot bi bil na električno priklapljen, kaj bi olepševal stvari. Takoj smo si naredili vsa možna in mogoča varovala in smo se potem tresli in rolali kot... Mi pravzaprav manjka besed, s katerimi bi najbolj plastično opisal dogajanje. Se mi zdi, da če bi zadevo snemali, bi nam na kanalu A pri smešni kameri lahko posvetili celo oddajo. Ampak res.

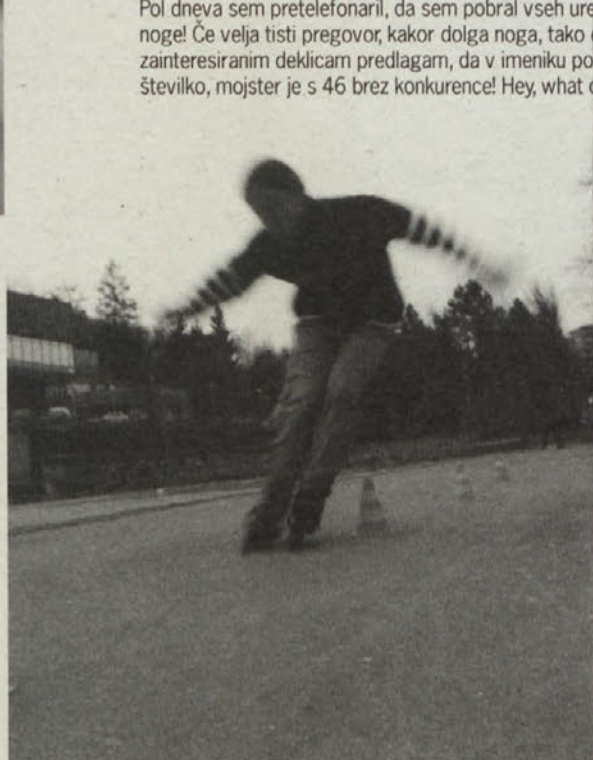
Ljudje v Tivoliju so se vsi zaustavili in nas občudovali. So si mislili, da gre za skrito kamero ali kaj. Ali pa da snemajo burlesko. Ne vem. Skendi je na primer nažigal proti Urošu, Uroš proti Skendiju, odviti nista znala, bremzanja še nismo vzeli, pa sta razširila roke in se ujela v strasten objem, da ju je kar nekajkrat obrnilo okoli osi, ljudje pa so spontano zaploskali. Saj bi sam tudi ploskal, a se nisem znal pobrati. Boris se je tresel še naprej in poskušal tistemu, kar je počel, dati pridih elegancije in sproščenosti (mene je najbolj spominjalo na črnski brejkdens), a so ga trdno stisnjene ustnice in švic na čelu izdajali. Grdin je zavil na rampo in poskušal v zraku izvesti 360 stopinjski obrat, po pločevini je zaropotalo, kot bi užgal tank. Golobi z magistrata pet kilometrov stran so se splašili. A ni obupal, petič mu je uspelo. Uroš je na rampo zapeljal po nesreči, a se ropot pločevine ni slišal, je preglasno vpil. Jaz vpiti niti nisem mogel, so mi padci na hrbet iztisnili vso sapo iz pljuč. Skendi je bil skuliran, se je prisesal na neko ograjo, kakor da obvlada, a noče, Boris je neumorno brejkal dalje, Luka pa se tudi smejeti več ni mogel. Zares mi je kmalu postalo jasno njegovo vztrajanje, da potrebujemo najprej nekaj uvajalnih ur. Lahko uganete, kdo mu je odgovoril, da smo pač ekstrimovci, da bomo šli kar na rampo?! Vožnja domov je minila v tistem stokanju. Ipak smo mi možaki, ki ne cvilimo. Če ni nujno potrebno...

Stavek dneva? Pripada seveda Urošu. "Pa #S#%&#@! fantje, jaz sem vse pozabu, kar sem se prej naučil!" Njegove ustnice je zapustil kmalu potem, ko je z veliko brzino zdrvel proti travniku, se zvrnil in smo ga vprašali, zakaj ni zaviral...

naosmihkoleščkihbrezžajfovokotalecise Šini ali Brake Šini Dance

fotografije: Tomaž Grdin

pokrovitelj rubrike

daecomm
d.o.o.
KERAMIČARSKA DELA

HORVAT DAVID
Smrečnikova 22
8000 Novo mesto
t f: 07 393 29 50
m: 041 639 422

LE KREK'R ŽUR

KREKOVA BANKA

UDELEŽI SE NAGRADNE IGRE IN ZADENI POT V FRANCIO

Če hočeš uživati na snegu, preizkusi srečo in odgovori na nagradno vprašanje ter pošlji kupon, najkasneje do 18. 4. 2001 na spodaj navedeni naslov.

1. nagrada:
TEDEN DNI SMUKE V FRANCJI - LES 2 ALPES OD 28.4. DO 5.5. 2001.

Čaka te COOOOL družba in dober žur!

Ostale nagrade:

30 kosov T shirt majic, 30 kosov kap.

Srečni nagrajenci bodo pisno obveščeni in hkrati objavljeni, dne 20. 4. 2001 v vseh poslovnih enotah Krekove banke v Sloveniji.

nagradno vprašanje:

tvoji podatki:

nagradni kupon

Kaj je Krek'r?

- Keks
 Dijaški in študentski tekoči račun
 Orodje za lomljenje orehov

OZNAČI USTREZNI ODGOVOR

Ime in priimek:

Naslov:

Starost:

Šola/Fakulteta:

Hobi:

Ali te zanima ponudba Krek'r Dijaškega in študentskega tekočega računa Krekove banke? Da Ne

DIJAŠKI IN ŠTUDENSKI
TEKOČI RAČUN KREKOVE BANKE

Nagradne igre se lahko udeležijo samo dijaki in študentje. Kupon pošlji na: Krekova banka d.d. Maribor, Slomškov trg 18, 2000 Maribor

ric. Razvojno izobraževalni
center Novo mesto

za fante in punce

TECAJ ZA VODITELJA
COLNA
&
SOLA LICENJA

Informacije in prijave:

07 332 63 19, 07 332 63 41
ric@ric-nm.si

Restavracija za vso družino

Trgovski center Bršljin
Novo mesto

Odprto:
od ponedeljka do četrтка: 8.00 - 24.00
petek in sobota: 8.00-24.00 Mcdrive 8.00 - 2.00
nedelja: 9.00 -24.00

Letos ponovno
ugodna ponudba
študentske
prehrane
v mcdonald'su
Novo mesto

*glasba

Lara Baruca

Naj začnem z najtežjim vprašanjem: kdo je Lara Baruca?

Zadnje čase mi vsi zastavljajo takšno vprašanje. In vedno odgovorim drugače. Lara Baruca je oseba, ki rada živi v ekstremih, tako, da ko ljubim - ljubim, in ko sovražim - sovražim. Rada se smejem, sem pozivec glede življenja in imam rada stike z ljudmi, rada spoznavam nove ljudi, rada surfam po internetu in sem, skratka, dokaj komunikativna.

Kako si se odločila za pot, na kateri si sedaj?

Sem hči kitarista, tako da me je že od malih nog spremljala glasba. Potem je enkrat oče bolj za hec kot zares predlagal, da bi se prijavila na neki mladinski festival v Kopru. Takrat se mi je to zdel izziv. Nekaj let sem bolj za popestritev prostega časa sodelovala na festivalih, kasneje pa sem se odločila, da bom za glasbo malo resneje poprijela.

Pri nas se veliko pevk odloči za pop glasbo. Sama si pristala v bolj rok vodah. Tendence je, da se večina glasbenikov z leti omehča. Kako se ti vidiš čez nekaj let?

Po mojem je tendenca takšna prav zaradi tega, ker se z leti postarajo in ni več toliko energije za skakanje po odru. Jaz sem še dokaj mlada, tako da mislim, da bom še dolgo vztrajala v tej glasbi, drugače pa mi je nekako vsa glasba všeč, oziroma vso glasbo poslušam, najraje pa izvajam rok, ker sem prav takšen človek, rada zakričim. Glede prihodnosti pa ne vem. Veliko je odvisno tudi od glasbenikov, ki me spremljajo, saj večino komadov napišemo skupaj.

Sama tudi sodeluješ pri pisanju pesmi?

Sama tudi napišem veliko stvari, osredotočim pa se na besedila, s skupino pa potem naredim melodijo, ki mi prija. Sama najbolje poznam takšne melodije, ki mi pač prijajo.

Ali imaš težave s poistovetenjem s pesmijo, kadar dobiš besedilo nekoga drugega? Meni se to zdi zelo velik problem za pevca.

V bistvu sem pela samo eno besedilo, ki ni bilo moje. S tisto pesmijo se nekako ne zlijem oziroma je ne čutim za svojo. Niso moje besede, tudi izkušnje niso moje. Čeprav mi je bil pisan na kožo, ga čutim kot neko priredbo. Vsa druga besedila pa sem napisala sama, tako da se več ali manj znajdem s svojimi besedami in jih potem tako tudi zapojem, saj vsakemu pevcu besede zvenijo drugače.

Kakšno se ti zdi trenutno stanje slovenske zabavne glasbe? Pred leti je bil velik bum hrvaške glasbe, domači izvajalci so bili kar malo zapostavljeni. Se ti zdi, da se situacija oziroma kvaliteta glasbe popravlja?

Mislím, da je mlada glasbena generacija zadnji dve leti kar nekako vzcvetela. Pojavile so se mlade skupine, ki izvajajo predvsem kvalitetno glasbo. Mislim, da se Sloveniji glede glasbene industrije dobro piše. Vsaj če pogledaš mlade glasbenike; pazijo na to, da so kvalitetni, dobrodošlo pa je tudi, da spremljajo svetovno glasbo.

Ti imaš kakšnega posebej priljubljenega izvajalca? Ko sem te gledal na odru nisem mogel mimo tega, da se ne bi spomnil na Josipo Lisac... Naj bo to kompliment.

Hvala. Josipo Lisac nisem nikoli poslušala, so mi pa od vsega začetka govorili, da spominjam nanjo, tako da je to zelo zanimivo. Ogromno poslušam Anouk, ameriško glasbo, ogromno pa tudi italijansko. Preprosto zato, ker smo blizu meje. Zgledujem se tudi po svetovnih kantavtoricah. Da bi pa imela kako osebo kot vzornico, to pa ne.

So fantje iz skupine ljubosumni, ker je Lara Baruca vedno v prvem planu?

V bistvu ne. Skupaj smo začeli igrati leta '97, ko sem imela za seboj že pet let in svoj prvenec, band pa smo naredili kasneje in ime Lara Baruca (& Bee band) kar obdržali. Birokratsko je malo boljše, če ena oseba nosi vse za seboj. Tudi na intervjujih se pojavljam, ker edina vem o vsem, kar se v bandu dogaja. Vedno pa sodelujem z njimi, tako da jim nič ne manjka.

Kje pa kot mednarodna zasedba vadite?

V Trstu. Bobnarju je stara mama podarila hišo, tako da jo je on takoj preuredil v prostor za vaje.

Lara in diktafon je mučil Boštjan Vlašič - Vlaho

*tlačénka

Boštjan Vlašič

VALTER BRANI SARAJEVO - DEJ IVAN UKLOPI NAM ELEKTRIKO (ROCK 'N' ROLL)

V pomanjkanju ploščkov novejšega datuma mi je prišel v roko zgornji izdelek. Roko na srce, nikoli nisem bil hud fan dvominutnih punkerskih poskočnic, pri čemer mi ni kdo ve kako pomagala niti enoletna punk šola, ko sva bila sostanovalca z Milencem. In ker se nisem nikoli poistovetil z dvočetrtinskimi brzostrelkami, ne vem najbolje, o čem bi govoril. Vsekakor velja, da morate biti fan podobne glasbe, da bi vam bila všeč. In če sem popolnoma odkrit, se mi zdi, da zadeva niti ni tako blizu tistim pravovernim pristašem te zvrsti. Vsekakor naj velja naslednja trditev (seveda če ste lastnik zgoraj omenjenega albuma ali pa to nameravate postati): Če te zanima, ali je zadeva prava stvar, vprašaj prvega punkerja, ki ga srečaš. Poleg precizne uvrstitve v pravo podzvrst je nedvomno čaka še kompilacijska kasetna, ki te potegne v divji svet treh akordov. Za ljubitelje!

LETEČI POTEPUHI - SVEŽA JAJCA (KIF KIF)

Slovenske glasbenike bi se dalo nekako grobo razdeliti na tri skupine. Takšne, ki jemljejo glasbo kot resno umetnost; takšne, ki se kar nekaj zajejavajo ter s tem marsikomu povzročajo želodčne težave (teh je žal največ, tako da si jih lahko našteje vsak sam) in tiste, ki se zajejavajo, ob čimer pa so še duhoviti. In ta kombinacija je glavni adut Potepuhom. Plošček se da poslušati kot mešanico glasbe in radijske igre, tako da kilometrske zgodbe v tekstih prelivajo v dokaj zanimive inštrumentalne izbruhe. Kljub temu da sta kakšni dve pesmi precej butasti, je zadeva zanimiva, vsaj na začetku. Zadeve nisem imel v preizkusu daljši čas, tako da ne vem, kaj se zgodi, ko ti pesmi niso več duhovite. Pa še to - v zadnji pesmi se skriva nadvse zanimiv telefonski pogovor.

DESERT FOX - OBSTOJ

DESERT FOX - OBSTOJ (PLAY RECORDS)

Da, Bela krajina - dežela pristašev marginalnih glasbenih zvrsti, postojanka punka in metala, je rodila skupino, ki ji je uspel preboj v domačo main-stream sceno. Glasba je nekakšen softrock, ta pa je bil v zgodovini slovenske zabavne zelo pogosto zastopan s podobnimi modeli, kot so Desert fox. Kljub dobri tehnični ekipi (naveza Mot-Borsan-Jokac) mi takšna godba ne ugaja, pa če bi se še tako trudil. Morda je kriva poetična patetika, ki na trenutke prodre na površje, ali pa dejstvo, da mi gre cankarjanski kompleks domače glasbe rahlo na živce. Rokerski prebliski tipa "če sem za šankom, sem v afektu - če sem v službi, sem v defektu" so nedvomno eden bistrejših pogruntavščin domače scene. Pa vendar, fantje dosegajo uspehe na festivalih in po radiu, kar je pohvalno. Zgoraj napisano pa je zgolj moje osebno mnenje.

*knjiga

Ernesto Sabato

Predor

Prevod Jasmina Markič
Cankarjeva založba, 2000
Zbirka XX. Stoletje
7980 SIT

Neil Jordan

Sončni vzhod z morskou pošastjo

Prevod Tina Mahkota
Cankarjeva založba, 2000
Zbirka XX. stoletje
7980 SIT

Več je dejavnikov, ki povezujejo dva romana predzadnjega paketa iztekajoče se zbirke XX. stoletje (ta nam že osem let prinaša bolj ali manj prepričljive tekste, ki so zaznamovali naš čas). Prvi roman znanega argentinskega pisatelja Ernesta Sabata, napisan leta 1948, je kratka prvoosebna izpoved, notranji monolog občutljivega in rahlo nevrotičnega slikarja Juana Pabla Castella, ki ga ljubezensko poželenje in bolesta ljubosumnost zapeljeta v pogubo; v vročnosti sumničnej in želja ubije edino ljubljeno žensko, Marijo. Mojrstvo te izpovedi, ki bralca plastično popelje v temne globine slikarjeve podzavesti in njegovih travm, nam razkriva vso kompleksnost človeške erotike in zanke ljubosumnja, še stopnjevane v brezosebni velemestne urbane kulture.

Na drugi strani imamo roman iz leta 1994 irskega pisatelja in režiserja Neila Jordana (znana sta zlasti njegova filma *Mona Lisa* in *Igra solz*, pred časom smo si lahko ogledali tudi *Mesarčka*). Spet gre za prvoosebno izpoved, ki pa zajema nekoliko širši časovni in tematski okvir; v ospredju zgodbe so odnosi med mladim Donalom, njegovim vdovelim očetom, političnim poražencem, in učiteljico klavirja Rose - med njimi se splete nenavaden ljubezenski trikotnik, katerega odtenki prihajajo do izraza skozi ves roman: od začetnega trenja med pubertetnikom in mlado učiteljico prek njene zaroke z očetom in Donalovega odhoda v španske levičarske boje, pa do očetove kapi, ki ga popolnoma omrtvi, in

končnega zblivanja med Donalom in Rose, ki pa lahko traja le, dokler je popolnoma paralizirani oče, za katerega dolgo ni jasno, ali sploh kaj dojema, še živ. Kljub temu da se v besedilu pojavljajo tudi drugi problemi, odnos med očetom in sinom, politični problemi irske nevtralnosti, levica in vzpenjajoči se nacizem, je erotika tisti voz, ki je ključen tudi za razreševanje napetosti med očetom in sinom, ki se ne znata sporazumeti z besedami, temveč le molče, ob nastavljanju ribiških zank.

V tem smislu se tako pripoved, ki jo govori aretirani slikar retrospektivno iz zapora in ki je ubil "edino osebo, ki bi ga lahko razumela", kot tista, ki jo pripoveduje Donal, najprej v retrospektivi mladosti, kot jo vidi iz nemškega taborišča smrti v Španiji, nato pa po čudežnem povratku na Irsko, kjer se sreča s tistim, kar je ostalo od očeta, ujemata v nekem določilu, s katerim so v davnem času teoretiki skušali opredeliti roman kot žanr, in sicer v dejstvu, da ju povezuje "ljubezenska zgodba". Ta pa še zdaleč ni romantična, temveč v obeh primerih po svoje sprevržena in problematizirana, kar je morda za sodobni roman nasplošna značilna poteza.

Toda vprašanje o sodobnem romanu in ljubezni prepustimo na tem mestu teoretikom romana in se dotaknimo še ene, na prvi pogled morda banalne podrobnosti, v kateri sta si ti dve knjigi popolnoma enaki. Gre za podrobnost, ki načeloma ni predmet recenzentskega razpravljanja, četudi se recenzija kot žanr dejansko bolj umešča v diskurz "trženja" kot v diskurz literarne vede. To je cena. Ta znaša 7980 tolarjev za eno knjigo. Kar že na prvi pogled pomeni, da tale recenzija verjetno ne bo izpolnila svojega poslanstva v tem smislu, da bo horda navdušenih bralcev zdrvela v knjigarno kupovat knjige. In obseg Sabatovega romana je recimo eno branje pred spanjem, Jordanovega pa, naj bo, dve. To pa je odločno predrago, četudi vzamemo v obzir probleme slovenskega založništva in knjigotrštva. Res pa je prodajna in cenovna politika slovenskih založb zapletena reč in zahteva več prostora za obravnavo. Toda v tem hipu je študentskemu bralcu in njegovemu žepu pošten lahko le sledeči nasvet: po knjige pač v knjižnico.

Marijan Dović

Andrej Blatnik

Zakon želje

Študentska založba, 2000
Zbirka Beletrina
3.600 SIT

S prispodobno: Temna dvorana, lahkotna glasba v ozadju, iz teme slika, glasba utihne, moški spozna žensko v Ameriškem centru in voajerja preseneti zgodba, ki se splete iz vsakdanjega srečanja, nato spet tema in lahkotna glasba, tišina in nek drug moški iz hotelske sobe kliče domov... - Tako nas Andrej Blatnik v svoji najnovejši zbirki šestnajstih kratkih zgodb sprehodi po življenju. Vsako izmed zgodb začena sredi nekega dogajanja, ki bralcu daje občutek voajerstva, kukanja v neko življenje, ki je neodvisno od njegovega lastnega. Situacije, v katere Blatnik vpenja svoje osebe, so lahko povsem običajne. - Na primer, deček vadi harmoniko, mož pride domov iz službe, oče pripoveduje sinu zgodbo. Lahko pa so ekstremne - vojak na okopu, obisk afriškega plemena, moški pretepa ženo. Iz vsake izmed uvodnih slik Blatnik s čistim jezikom, v izjemno berljivem slogu in skozi virtuozno odmerjene dialoge zgradi zaključen svet, naplete presenetljivo zgodbo. V vseh zgodbah avtor pusti ravno toliko tišine, da nas skozi presenetljivo vsepovezanost, enakost oziroma vsakdanjost življenja in takšnost ljudi. To veže *Zakon želje* v dinamično, vendar s stališča sporočila enotno delo.

V knjigi Blatnik človeštvo ilustrira predvsem skozi dva momenta, in sicer s problematizacijo komunikacije in intenzivnostjo odnosov med jazom in drugim. Slednje se najjasneje kaže v Blatnikovem slikanju odnosov med spoloma, kar se na začetku zbirke kaže kot nezmožnost navezave intimnega stika med moškim in žensko; kasneje problem bližine naraste, se na neki točki sprevrže v nasilje in se ob koncu zbirke razreši v trenutku strahu, v katerem moški in ženski lik začutita medsebojno razumevanje. Vendar pa Blatnik ne vztraja zgolj pri bitki med spoloma, pač pa svoje osebe vpleta tudi v družbena razmerja, toda težava z nezmožnostjo povezave ostaja enaka.

Očitno se pokaže dejstvo, da je komunikacija bistven problem v odnosih. Blatnikovi junaki nikakor ne morejo izreči tistega, kar si želijo ali bi morali. Zakaj? Avtor očitno ne pozna odgovora na to vprašanje, saj so ovire, ki jih zapiše svojim junakom, neopredeljive, ponekod naravnost karkovske.

Zakon želje kljub težavam, s katerimi se srečujejo junaki, bralca ne pusti tesnobnega ali razočaranega nad svetom. Blatnikove osebe so ne glede na situacije tako življenjske in vsakdanje, da iz dela veje mirnost vedno enakega vrtenja sveta. Občutek ob koncu me spominja na trenutek, ko se po koncu filma iz ozadja še sliši lahkotna glasba, v dvorani se prižgejo luči, gledalec še za trenutek posedi in si reče: "Čest la vie!"

Brigita Judež

Ker je tako majhna je nisem našel.

Knjigarna Goga, Glavni trg 6, Novo mesto, 07 393 08 02

*galerija

Denis Senegačnik

Dotik svetlobe

Galerija Simulaker, Lokalpatriot, april

Denis Senegačnik sodi v mlajšo slikarsko generacijo, ki se v slovenskem prostoru šele uveljavlja. Njegova dela odražajo tipične paradokse sedanjih umetnostnih tokov.

Tisti del ustvarjalne srenje, ki ni podlegel naraščajoči plimi elektronsko-vizualne globalizacijske miselnosti in priseganja na radikalen prelom z zgodovino, ki posledično opravičuje ukinitve likovnosti z izrekom "everything goes", se je nekako razcepil na dve veji. Prva se zapira v osamljen intimizem, ki ga preveva resignativno razpoložensko vzdušje, ki temelji na umiku iz globaliziranega vsakdanjaka, v katerem je človek zgolj še skupek ekonomskih investicij. Slikarstvo se lahko tu udejanja zgolj na "otočkih", nekakšnih poslednjih oazah, ki lahko

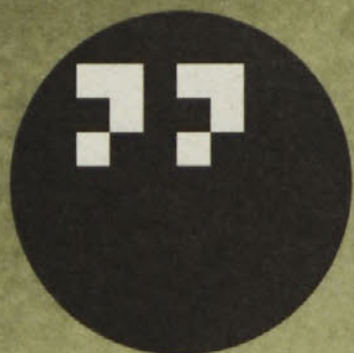
obstajajo zgolj zato, ker se za njih komajda še kdo zmeni.

Preostala usmeritev pa je nekakšna vročična sinteza različnih eksperimentov, ki se skuša s klasičnimi likovnimi izrazi naseliti v eksistenčni vsakdan "priklopljenega" človeka.

Temu ustrezno lahko pri Senegačniku zasledimo tipične slikarske prijeme, s pomočjo katerih skuša ponazoriti simbole, ki so strnitev refleksij, ki jih nudi vsakdanjik. Ob njegovem vstopu v slikovno polje začutimo skoraj turnerjevski zanos: "Želim nahraniti oko z barvo, z lepoto, in oko bo poskrbelo, da bo telo vznemirjeno, zadovoljno, da bo gledalec začutil. Sam včasih želim začutiti majhnost ob sliki, ali rajši, velikost slike, svoj delček prisotnosti v kozmosu, v neskončnosti, v temnosti. Slikam iz teme, tako neskončne, tako neoprijemljive in velike, nedosegljive, da postane še tako povečan del človeškega telesa majhen, a hkrati velik, kadar smo ob njem, ob sliki, v temi!" Poleg ponazoritve prostorskega čutenja sledi še lastna interpretacija barvne simbolike: "Bela barva kot

neznan odsev vira svetlobe, oranžna kot intenzivna barva inkarnata, rdeča kot napoj telesa-zivljenja. Poteze so hitre in premišljene, so slikane v polni koncentraciji, ki se je ovem, ko sliko pogledam kot gledalec in šele čez nekaj časa." Senegačnik nam poda še presenetljiv vpogled v morfološko strukturiranost slike, tako na ikonografski kakor likovni ravni: "Realistično odslikan osrednji del risbe, za katero pa nočem, da bi bila strogo mimetično prezentna na prvi pogled. Poskušam uskladiti umirjenost poteze, kontroliran pogled na model, ter ekspresivno risbo in analogni podpis kot prispodobno časa, kot značilnost tehnološkega napredka, ki se širi k novim kibernetičnim obdobjem. Obenem skušam zunanji okvir zliti s sliko, ga privijem in oblikujem sliko kot predimenzioniran emblem ali simbolično nakazano kroglo, kot planet, če hočete."

Igor Papež

Škandalozno pero (Quills)

Igrajo: Geoffrey Rush (Markiz de Sade), Kate Winslet (Madeleine), Joaquin Phoenix (Coulmier), Michael Caine (Dr. Royer-Collard)
Režija: Phillip Kaufman
Scenarij: Doug Wright

Zgodba je postavljena v čas Napoleona; v čas, ki še ni naklonjen svobodi govora, še manj pa tiska. In ravno razmere, v katerih prevladuje omejevanje ljudskega razuma, rodijo največje genije, ljudi pred časom, ki imajo zaradi svojih svobodomiselnih idej težave z oblastjo. Zakaj? Ker ponujajo drug svet, novo idejo, nevednim odpirajo vrata modrosti in "najpametnejšim" velikokrat jasno pokažejo, da se z veje, na kateri sedijo, ne vidi najdlje.

Marki de Sade, zaprt v umobolnici, piše zgodbe erotične, perverzne vsebine. Piše, ker zaradi pisanja lažje prenaša osamitev, piše, ker mu to dovoljuje Coulmier, katerega metode zdravljenja in ukvarjanja z bolnimi na duhu ravno tako prehitvejo čas. Pisanje mu pomeni svobodo, misel, ki lahko poleti izven zidov osame ter tam, kjer najde plodna tla, rodi. Njegove zgodbe s pomočjo perice Madeleine potujejo mimo omejitev, najdejo tiskalni stroj in se širijo po deželi. Ljudskim množicam v veselje, oblastnikom pa v strah, dokler velikemu cesarju ni vsega dovolj in pošlje v umobolnico

svojega odposlanca (Dr. Royer-Collarda), prinašalca miru in pravice, zaščitnika najvišjih. Podaljšana roka oblasti se tako sreča z idejo svobode, z mislijo, ki razkriva in javnosti razgalja človeški razum, njegove najbolj skrite in potlačene želje.

Z oskarjem v roki (dobil ga je za mojstrovino *Shine*) se na platno sprehaja Geoffrey Rush, ob podpori igralcev, ki si zaslužijo ime. Ena izmed najbolj kontroverznih scen vsebuje nekrofilijo med duhovnikom in perico. Režiser sicer to zanika, pravi da gre zgolj za podobe iz sanj, gledalec pa si bo ob ogledu filma sam ustvaril mnenje. Preseneča to, da film hodi po robu, luč sveta pa je ugledal v Hollywoodu.

Zahtevni oboževalci Sadovih del boste morda razočarani, saj svetloba na platnu še zdaleč ne posnema iger in idej v samico potisnjene pisatelja. Sadove zgodbe, ki jih lahko uzmemo tudi na slovenskih knjižnih policah, v izboru erotične literature predstavljajo skrajno mejo, ki jo s svojo vsebino pravzaprav zrušijo. V njih opisuje dogodke in odmeve združevanja spolov na različne načine, nekaterim v zgražanje, drugim v veselje in občudovanje. Ljubezen, čutna in poduhovljena, je pri njem v ozadju, skoraj izgine. Gre samo za telesnost, ki se v iskanju užitkov ne ustraši nobene ovire in ji vsaka omejitev telesa pomeni izziv premagovanja.

Ocena filma:
nekje med *zmerno-hitro-gremo-v-kino* in *na-juriš-vsi-v-kino*

Nagradno vprašanje za ljubitelje lepih umetnosti

Kako je ime junakinji najbolj znanega Sadovega dela?

Odgovor pošljite na naslov uredništva Parka (Prešernov trg 8 NM) ali na email naslov park@drustvo-dns.si.

Nagrada: knjiga založbe Goga. Na vprašanje iz prejšnje številke smo prejeli polnih šest pravih odgovorov. Pod budnim očesom komisije (Skenderović, Lubej, Šinigoj) je naša ljubka tajnica iz bobna izžrebala srečneža **Mateja Oštrja**, ki si v knjigarni Goga lahko izbere dve knjigi iz programa naše založbe. Ker nagrado podeljujemo prvič (in prvič je vedno najlepše), smo se odločili, da bomo tudi ostalih pet modrih glav nagradili s kavico ali sokom v knjigarni Goga - na račun PARKA!!! To so **Maja Bele**, brata **Zoran in Peter Goljuj**, **Mojca Rodič**, pa tudi naš fotograf **BACEK**, ki mu je tokrat le uspelo.

Za ocenjevanje filmov veljajo sledeče kategorije:

- * bolečine-so-prehude
- ** film-nima-pojma
- *** kino-vam-ne-bo-pobegnili
- **** zmerno-hitro-gremo-v-kino
- ***** na-juriš-vsi-v-kino

*teater

kaj: de te fabula narratur

koga: proslava inscenatorja Matjaža Bergerja
čemu: ob otvoritvi knjižnice Mirana Jarca
kje: pred knjižnico Mirana Jarca
vstopnina: hvala bogu brez

Že videno, že slišano, že prebrano, že sprehojeno (dasiravno bi človek morda pohvalil menjavo prizorišča sredi predstave v smislu skrbi za zdravo telo!), že... Pogrešal sem padalce, konje (do katerih po novem spet gojim povsem pozitivna čustva), prav zares so mi manjkale policijske sirene, pozdravil bi prelet lahkega letala, za katerega sicer ni povsem zanesljivo, da je bil del koreografije, najbolj od vsega pa se mi je v spomin zarezal detalj, ki je nastopil pred samo kulminacijo, ki je bila tokrat fokusirana v nekaj besedah prijatelja Janeza iz Ljubljane. Torej, pred samo kulminacijo je recitatorju (iskreno upam, da je stirenirani kaskader!) pri sestopu s strehe novega obrambnega stolpa krepko spodrsnilo, kar je množici zdolgočasenih gledalcev le pognalo kri po žilah, predvsem tistim, ki so bili locirani prav pod njim. Ker se spodrs ni končal z gnusnim raztreskom nekaj metrov nižje, sumim inscenatorja, da je zavestno ustvaril diverzijo, s katero je želel preveriti zbranost publike. Ali pa jo prebuditi, ne vem. Ipak je bilo zelo mrzlo in bi speči lahko zadobili ozeblino.

Ob prenovitvi starega dela knjižnice vsem odgovornim toplo polagam na srce (če jim bo seveda ostalo par milijončkov viška!), da za otvoritev ponovno angažirajo istega umetnika. Se bo morda Janez spet zmotil in prišel v Gogo...

Damijan Šinigoj

Vinko Möderndorfer

Mama je umrla dvakrat

Produkcija: Amatersko gledališče Prečna, režija: Franc Plut
Kulturni dom v Straži

Po daljšem gledališkem premoru je smeh zopet napolnil Kulturni dom v Straži. Komedijo *Mama je umrla dvakrat* je predstavilo Amatersko gledališče Prečna, ki bo predvidoma gostovalo tudi v novomeškem Kulturnem centru.

Navihana komedija avtorja Vinka Möderndorferja pripoveduje zgodbo o družini, ki na željo ostarele in osivele pokojnice vedno daje vtis popolnosti. Ko pa se vsi dediči zberejo ob materini krsti in se začnejo prerekati o tem, kdo bolj potrebuje pokojnično zapuščino, si izrečejo marsikatero hudo besedo. Vse to v trenutku izniči družinsko idilo. Na višku prepira pa pokojnica skoči iz krste. Prisotne preseneti z novico, da se bo poročila z mladim in lepim medicinskim bratom, ki je skrbel zanjo; pogreb se tako spremeni v poroko. Ha! - V drugem dejanju se vsi sorodniki ponovno zberejo ob žari pokojnice. Zgodba se nekako ponovi. Vse polno je smeha in različni nepredvidljivi, skoraj tragikomični trenutki dajo igri poseben čar.

Uprizoritev odlikuje popolna individualizacija vlog in uspešna interpretacija življenjskih zgodb junakov in junakinj. Le konec zgodbe ne doseže pravega viška. Ko se občinstvo privadi na spremljanje družinskih prepir in je družina tista, ki na odru odigra glavno vlogo, konec za gledalca postane nekako tuj. Zgodbo namreč zaključita dva stranska, pred tem skoraj neopazna in morda tudi zato ne povsem dodelana lika. Vendar pa teža in vrednost igre zaradi tega ne zbledi. Aplavz po koncu predstave je potrdil, kako dobro se je publika vživela v lahkotno in preprosto zgodbo.

Alenka Bajec

M. McDonagh

Lepotna Kraljica

Produkcija: Mala Drama, režija: Mateja Koležnik, Dom kulture, marec 2001

Režiserka Mateja Koležnik skupaj z dramaturginjo Mojco Kranjc to kruto zgodbo zatohlega življenja, neuresničenih čustev in želja postavi v premajhen prostor za normalno življenje, kjer človek ne more imeti lastne intimne. Prav ta utesnjenost ubija štiridesetletno Maureen (Silva Čušin), ki ji vse čustvene in telesne užitke krade zlobna mati Mag (Štefka Drolc). Mateja Koležnik si je to na pol tleče življenje zamislila v zelo realistični postavitev, kar zahteva že sam dramski tekst. Vendar pa se tekstu na določenih mestih oddalji z dodanimi Maureeninimi sanjarjami, ki pridejo celo tako daleč, da uboga ženska na koncu ne loči več resničnega od izmišljenega. Tako je presegla dramsko besedilo in mu vdahne nekaj zgovorne metafizike.

Igralci zelo uspešno najdejo skupni jezik igre. Realistično in psihološko poglobljeno ustvarjajo svoje like zelo prepričljivo. Štefka Drolc hudobno, egoistično starko, Silva Čušin neizživeto, zagrenjeno žensko, ki je med blatnimi polji in štirimi stenami izgubila svoje (žensko) življenje. Bine Matoh upodobi zmedenega, rahlo sramežljivega, a čustvenega Pata Dooleya, Irca, ki dela v Angliji; njegovega rahlo duševno motenega brata Raya pa odlično in s pravo mero "drugačnosti" odigra Gorazd Logar.

Tudi kostumi in scena (oboje si je zamislila Meta Hočevar) se zelo približajo realnemu, vsakdanjemu in se tako zlijejo v predstavo kot celoto, čeprav je v sceni nekaj motečih detajlov. Vendar pa se vidi, da je bila scena narejena za drugačen tip prostora, za dvorano z rahlo dvignjenim avditorijem.

Mislim, da je taka odrska podoba, ki jo je McDonaghovemu besedilu dala Mateja Koležnik in njena ekipa, dovolj močna, da se intimno približa tako gledalcu, ki mu utegne biti take vrste generacijski konflikt znan, kakor tudi nekemu, ki so mu tovrstne družinske "tragedije" tuje.

Magda Lojk
3MiNi in bAltAzAr

foto: Borut Peterlin

foto: Boštjan Pucelj

POTLAČ

l o k a l n o t r o b i l o

Lokalne in analne novice

Fekalna politika

Veliki manipulator Mirko i Slavko je odločno protestiral proti insinuciji, da Ineratorju rihta kadrovske stanovanje. To sploh ni res, vsaj dokler si ga ne zrihta sebi. Kdor visoko leta, ima strica še višje. (Institut za inseratorske dejavnosti tlač)

Ko seksi podžupanja bere svoj najljubši časopis Potlač, občinske strukture za nekaj ur poniknejo v preventivno ilegalo. (Mirko i Slavko tlač)

Na Rorovžu je skrivnostno izginil ključ od WGja v drugem nadstropju prizidka. Kriminalisti so konspirativno molčeči, kljub temu pa nam je uspelo izvedeti, da sledi vodiljo k pisarni Nove Slovenije, kjer ima uradne ure Lojze Peterle. Če že ne more biti sekretar na vladi, je lahko vsaj sekretar na Rotovžu. (Big Fak tlač)

Škandal na občinski upravi!!! Mestna Občina Novo mesto zaposluje samo še moški kader. Praskanje po jajcih namreč sodi v opis prioriteten delovnih nalog. (Vera Domina Kozmik - tlač)

Kultura in diskultura

Potlač je občinsko upravo tako navdušil, da mu je dodelila celoten letni proračun za kulturo in mladinske dejavnosti. Uredništvo se iskreno zahvaljuje za podeljenega jurja. Direktor Maradoni že pripravlja rebalans proračuna. Najverjetneje bo del tega zneska namenil podhranjenemu direktorju Pokalldijota, Rajkoti Rajcu. Vsi za enega, za enega vse, ko jebe kelnarje! (Vaša in naša kanalizacija tlač)

Mladi raziskovalec na ZRC SAZU Darijan Prva Violina Movič je v strokovnih debatah neprekosljiv - za podkrepitev dejstev namreč zelo rad citira in se sklicuje na izjave Darijana Prve Violine Moviča (Nairami tlač)

Šport in biznis

Na zahtevo športnega managerja leta, Vladeta Sodčka, objavljamo natančen opis dogodka na telavivskem letališču. Ker nihče od košarkašev ni želel piti že naročene kave, je Vladek, ki je krizno situacijo v trenutku obvladal, hladnokrvno spremenil svojo odločitev: "Tea against coffee!" (Dolenjski list tlač)

TIRALICA!!! Išče se idiot, ki je ukradel pregibni obroč na centralnem košarkaškem igrišču na Loki in ga nabil na neko drevo na Drski. Nagrada joint + ogled linča. (taras tlač)

Zanimivosti in razvedrilo

Iz občinskih struktur je prišel popravek novice, ki smo jo objavili v prejšnjem Potlaču. V seksualni škandal, ki je pred časom odjeknil v občinskih vrhovih, namreč ni vpletena Mati podžupanja. Seksi krpice, na katerih so našli skrivnostne madeže, ne pripadajo njej, ampak direktorici občinske uprave. (Dr. Anton Stari tlač)

Totalna vojna med ljubljansko in novomeško študentsko organizacijo!!!

Novomeški študenti sestradani do smrti, vodstvo DNŠ na robu izrednega stanja - kdo v ozadju ŠOU vleče niti - sile kontinuitete odločene, da obračunajo med sabo

Ljubljanske "apolitične" študentske strukture so se odločile, da bodo enkrat za vselej obračunale s svojim največjim konkurentom in dolgoletnim trnom v peti, novomeško študentsko srenjo in krovno novomeško študentsko organizacijo DNŠ. Genialen plan je sila preprost in v zgodovini človeškega vojevanja večkrat preizkušena metoda uničevanja nasprotnika.

Veleumne glavice so se odločile, da bodo novomeške študente sestradale do smrti, s tem ko DNŠ-ju ne omogočijo izdajo novih bonov. DNŠ je kot najuspešnejša nevladna študentska organizacija in ena redkih rentabilnih ostankov desnih sil kontinuitete, velik hloed v očesu levo-sredinskim silam kontinuitete. Medtem ko so se levo-

sredinske sile kontinuitete (npr. LDS) popolnoma prilagodile novim časom in sistemom v desetih letih samostojne Slovenije (navzven so se formalno temeljito reciklirali in nastopajo kot nosilci neke nove kapitalistične tržno-gospodarsko usmerjene družbe, podprte z vso sodobno informacijsko tehnologijo, vsebinsko in ideloško pa jo vodi garda, ki se je kalila v železnih časih post-Titove Jugoslavije), so se sile desne kontinuitete formalno preobrazile ali v delavske brigade (npr. DNŠ z geslom vodilnih struktur: "radi imamo entuziazem, še bolj pa vas ljubimo, če delate zastoj") ali v jurišne petokolonaške odrede z ultra pičkohvatnimi impotentno karizmatičnimi voditelji (npr. SDS), vsebinsko pa se njihovi voditelji naslanjajo na Kardeljevo samoupravljanje ali na principe Stalinove NKVD.

DNŠ kot zgodba o uspehu - pod okriljem te organizacije potekajo mnogi uspešni projekti: Park, Goga, Lokal Patriot, Cvičkarija - gre v nos levosredinskim silam kontinuitete iz dveh razlogov. Prvi razlog je zgodovinsko prestižni. Levosredinske sile so po temeljiti reciklaži vsaj navzven počistile s svojo preteklostjo in ravno na tej reciklaži (demokracija) zgradile svoj imidž. Kot taki ne morejo dopustiti, da bi neki

prežitki starega sistema, v tem novem sistemu delovali uspešno, saj to dejstvo jemlje kredibilnost njihovi lastni zgodbi o uspehu. Drugi razlog pa je manjvrednostni kompleks novomeških mladih liberalnih demokratov (MLD), ki nas že polnih deset let prodajajo eno in edino, nikoli dokončano akcijo Novo Mesto Koles, s katerim "izrazhajo potrebo po občinskih kolesih za meschane, turiste ter zaposlene na MO NM". To akcijo so sicer prvič izvedli v Parizu med revolucijo '68. Tako kot njihovi starejši kolegi se mladi liberalci trudijo postati veliki umetniki majhnih reciklaž. Sedaj je jasno, zakaj je ravno MLD dal direktivo ŠOU-u za totalno vojno proti našemu in vašemu DNŠ.

In kje lahko v tej zgodbi najdemo desno sredinske sile kontinuitete (npr. SLS+SKD SLS). Jih pač ne najdemo. Ne samo da jih je prehitel čas, povozil jih je časovni brzi vlak. Da bi razumeli mnogoneumje teh sil, bi se bilo potrebno vrniti v čase Matije Gubca in kmečkih uporov, v tem trenutku jih lahko le spremljamo na slovenski politični sceni kot dekleta za vse, enkrat pri levih, enkrat pri desnih, če so le "pošteni"??!

Dr. Novšek
Urad za izgubljanje časa in raziskovanje rudnin

EKSPLOZIJA
PRILOŽNOSTI

ZVEZA ŠTUDENSKIH
KLUBOV SLOVENIJE

MLADI 4 POMLADI

Cankarjev dom
16. - 18. 10. 2001

tel: 01 423 6970
fax: 01 423 6974
www.skis-zveza.si

Tivoli
8. 5. 2001

ŠTUDENSKA
ARENA

VSTOP PROST

ŠKIŠOVA
TRŽNICA

- Največja trodnevna sejemska-izobraževalna prireditev za mlade
- 200 razstavljalcev na temo študija, prostega časa, kreativnosti mladih, izobraževanja...
- Vse informacije, priložnosti in ideje na enem mestu že v začetku študijskega leta
- Preko 40 predavanj, okroglih miz, informativnih in izobraževalnih seminarjev
- Tri dni navdihov:
  - »Z znanjem višje in dlje«,
  - »Ko ne guliš klopi«,
  - »Napad kreativnosti«
- V treh dneh okrog 21.000 obiskovalcev
- Razpis izide 15. aprila

- Največja študentska celodnevna prireditev na prostem od 10⁰⁰ do 01⁰⁰
- Predstavitev študentskih klubov in krajev Slovenije na tipičnih starih domačijah
- Festival mladih še neveljavljenih glasbenih skupin s predizborom za Rock Otočec
- Tekmovanje v prevozu in spravljanju sena
- Pokušina vseh mogočih tradicionalnih slovenskih jedi in vinčka
- Nagradne igre, funball, študentski maraton
- Izbor najlepše domačije, kmečke neveste in kmečkega voza s parado vozov
- 15.000 mladih
- Bodimo ponosni, da smo Slovenci

Potlač, lokalno trobilo

Ureja Urad za raziskovanje rudnin in izgubljanje časa / Urad za istraživanje ruda i gubljenje vremena: Dr. Novšek, Jebul, Big Fak
Oddelek za ideološko indoktrinacijo in fizični razvoj: Nairami, 050 656 790
e-pošta: potlac@drustvo-dns.si
Direktor: Maradoni
Glavni štab: Rotovž

Potlač ilustracije: Katja Markovič

www.kanalmladih.com

V svetovnem spletu nabiramo znanje, informacije in izkušnje s Kanalom mladih. Spletno stran skupaj z našimi partnerji oblikujemo v informacijski portal za vedoželjne in nadobudne. Mladim, ki želijo kvalitetne, vedno sveže informacije o kulturnem, športnem, izobraževalnem dogajanju, projektih, podjetjih, študentskih in drugih organizacijah, bomo te ponudili zbrane na enem mestu.

Info Točka

DOLENJSKA
BANKA

DNS obveščila

DNS rekreacija:
OŠ GRM: sobota od 15. - 17. ure, nedelja od 16. - 18. ure
OŠ BRUSNICE: sreda od 20. - 21.30 ure
GIMNAZIJA NM: petek od 19. - 21. ure

Aerobika:
HOP KLUB: programi potekajo vse dni v tednu (podrobnosti v programu Hop kluba) člani DNS imajo 20% popusta. Informacije na telefonu Hop kluba.
Hop klub: tel 07 30 25 752 ; 041 436 616

Tae Bo:
KC Janez Trdina: torek ob 20.15 uri
Dvorana Leona Štuklja: četrtek ob 19.00 in 20.00 uri

Rope skipping: torek ob 19.00 - KC Janez Trdina

Smučanje:
DNS zopet organizira nepozabno prvomajsko smučanje, tokrat v francoskem Le Deux Alpesu. Tja se bomo podali 28.04. in se vrnili 05.05.. Cena paketa, ki zajema 7-dnevno namestitve v udobnih apartmajih, 6-dnevno smučarsko vozovnico Grand Galaxie in avtobusni prevoz Nm-Le Deux Alpes-Nm znaša 48.000,00 sit. Člani DNS-ja imajo seveda popust. Vse dodatne informacije in prijave na Infotočki DNS in na tel.: 07 33 74 374.

Študentski busi:
V LJUBLJANO: odhodi - nedelja ob 19.15, 19.45, 20.15 izpred stare občine
V MARIBOR: odhod - nedelja ob 18.30 izpred stare občine

IZ LJUBLJANE
odhodi - petek
13.40 izpred poslovne stavbe Mercator
13.50 izpred francoske ambasade

Popusta na avtobusih bodo deležni samo tisti, ki imajo DNS-jevo novo člansko izkaznico.

Žrebanje:
Društvo novomeških študentov bo v mesecu aprilu javno izžrebalo 10 najsrečnejših članov, ki bodo prejeli prekrasne koledarje Rock Otočec. Rezultati bodo objavljeni v vseh boljših slovenskih mesečnikih, kot sta npr: Infič, Park in POTLAČ. Torej: Sreča nikoli ne počiva!

Študentski boni:
Vse študente obveščamo, da zaradi tehničnih težav ŠOU-a v Ljubljani bonov za študentsko prehrano na Infotočki DNS ne bo mogoče kupiti do preklica.

Knjižnica ugodnosti in popustov:
Končno, zvesta spremljevalka in večna sovražnica pretenke denarnice - Knjižnica ugodnosti in popustov 2001 je tu. Knjižnica ugodnosti in popustov te bo tudi letos, že šesto leto zapored, ponovno ceneje oblekla, obula, najedla, napojila, ostrigla,

fotografirala, razgibala in ti omogočila še vrsto drugih ugodnosti. Novost knjižnice je v tem, da je v knjižnici tudi šest modrih - stalnih kuponov, katere ugodnosti boš lahko koristil skozi celo leto. Najpomembnejša novost je v tem, da lahko ugodnost koristijo vsi dijaki in študentje dolenjske regije, ki so ali pa še želijo postati člani Društva novomeških študentov ali člani Kluba študentov občine Trebnje in NE člani Študentskega servisa DNS. Torej, če še nisi član Društva novomeških študentov in bi rad uveljavljal ugodnosti knjižnice, izpolni pristopno izjavo na tretji strani knjižnice. Izpolnjeno pristopnico pa prinesi skupaj s potrdilom o šolanju na Infotočko.

Cvičkarja:
Križanke so gostitelj nove Cvičkarje 2001! Vse informacije dobite na DNS.

DIJAS:
V organizaciji dijaške sekcije DNS se ob vikendih odvijajo razne delavnice. Dijaki so vključeni v kuharski tečaj, računalniški tečaj, likovne delavnice, tečaj astronomije, radioamaterstva, govornice nemih, jahanja in aranžerstva.

Knjižarna Goga:
Klub knjižnih črvičkov - klub najmlajših bralcev vabi najmlajše bralce na srečanja, ki so vsak drugi četrtek v knjigarni Goga na Glavnem trgu 6. Prijave in informacije v Knjižarni Goga na tel: 393 08 02

Literarni večeri:
V mesecu maju se bodo v atriju Knjižarne GOGA, ki posluje na Glavnem trgu 6 v Novem mestu, spet začeli dogajati literarni in glasbeni večeri. V tem letu bi želeli ponudbo kulturnih dogodkov v GOGI povečati, zato vabimo vse, ki želijo pri oblikovanju prireditvenega programa v atriju Knjižarne GOGA kakorkoli sodelovati, da se nam pridružijo. INFO: Brigita Judež, vodja prireditvenega programa; e-pošta: brigita.judez@drustvo-dns.si

Šport

KOŠARKA - 1. SKL M
Krka Telekom : Olimpija, ŠD Leona Štuklja, 144. ob 17.30

NOGOMET - ŽNL
Novo mesto : Pohorje, Stadion Portoval, 224. ob 10.00
Novo mesto : Ilirija, polfinale pokala, Stadion Portoval, 224. ob 16.00

NOGOMET - 2. SNL M
Elan : Nafta, Stadion Portoval, 84. ob 15.00
Elan : Železničar, Stadion Portoval, 224.

ODBOJKA
Dečki, turnir, ŠD Marof, 124. ob 9.00

ROKOMET - 2. DRL M
Novo mesto : Grosuplje, ŠD Marof, 284. 20.00
Mlajši dečki, občinsko prvenstvo, ŠD Marof, 224. ob 8.00

Kulturni dogodki

KC Janez Trdina
ponedeljek, 2.04. ob 17.00 uri
Podelitev predšolske bralne značke Mavrična ribica, prireditve za povabljene.
sreda, 4.04. ob 17.00 uri
Območna revija otroških pevskih zborov, avla KC
četrtek, 5.04. ob 19.00 uri
Koncert pianistke Maje Bevc, avla KC
petek, 6.04. ob 20.00 uri
Predstavitveni koncert zgoščenke Janeza Doljarja s Tamburaškim orkestrom Dobroč, gostje večera: Dom za sanje, dvorana KC
sobota, 7.04. ob 19.30 uri
Območna revija odraslih pevskih zborov, 1.del; avla KC
torek, 10.04. ob 20.00 uri
Dubrovački kantuni - plesna predstava, dvorana KC
sreda, 11.04. ob 17. uri
Območna revija mladinskih pevskih zborov, avla KC
sreda, 18.04. ob 20.00 uri
Oglasi se Ferdinand: Vladimir Bajc, gledališka predstava v izvedbi KUD Mirna Peč, dvorana KC
sobota, 21.04. ob 19.30 uri
Območna revija odraslih pevskih zborov, 2. del; avla KC
sreda, 25.04. ob 19.00 uri
Svečanost ob dnevu upora proti okupatorju, dvorana KC

Dom Kulture
sreda, 4.04. ob 20.00 uri
Govor malemu človeku: Wilhelm Reich
četrtek, 05.04. ob 16.00 uri
Ti in jaz, mali medo: Martin Waddell
ponedeljek, 23.04. ob 20.00 uri
Gospod gre na lov: Georges Feydeau
torek, 24.04. ob 20.00 uri
Gospod gre na lov: Georges Feydeau

Glasbena šola Marjana Kozine
sreda, 11.04. ob 18.30 uri
Koncert tria CON BRIO, abonma Mladi mladim, GS

Galerija Kraj
Jože Kotar, Samostojna razstava, april 2001

Knjižni sejem na Glavnem trgu
Knjižarna GOGA v soorganizaciji z Mestno občino Novo mesto na Glavnem trgu pripravlja sejem s knjigami po nižjih cenah. 17. - 21.4. Gost: **Andrej Rozman - Roza**, torek, 17. ob 17h

Maja Razboršek, Pretanjeni razbor
Predstavitelj najnovejše izdaje Založbe Goga. Z avtorico se bosta pogovarjali Klavdija Kotar in Brigita Judež.
Atrij Knjižarne GOGA petek, 20. ob 19h

Film

KC Janez Trdina
Billy Elliot, drama, 8.11. in 12.16. april ob 20.00
102 dalmatinca, družinska komedija, 12.17 in 19.24. april ob 18.00
Hotel za milijon dolarjev, romantična drama, 19.20. in 22.30. april ob 20.00

Dom Kulture
Škandalozno pero, erot. drama, 3 nom., 5.6. in 9.14 ob 18.30 in 2045, 7 in 84. ob 17.00, 19.15 in 21.30
Prva ljubezen, komedija, 12., 13., 17. 18. april ob 18.30; 14.16. april ob 17.00 in 19.00
Sovražnik pred vrati, vojna drama, 12.18. april ob 20.30

Jazzinty

LokalPatriot

sreda, 04.04.2001 ob 20h
Kinoteka - Ptiči
Klasičen triler Alfreda Hitchcocka s Tippi Hedren v glavni vlogi. Psihol. študija o strahu, ki ga povzročajo nenavadne okoliščine.

sobota, 07.04.2001 ob 21h
Trio Bahur - koncert indo-arabske glasbe
Vasko Atanasovski - flavta, sopran saksofon: Igor Bezget - oud (turška lutnja); Nino Murešič - okvirni bobni, rik, kanjira, djembe (folkala). Splet raznorodnih glasbenih struktur, ki se s svojimi koreninami vežejo na tradicionalne azijske kulturno-glasbene vrednote. Vstopnina 300 sit.

sreda, 11.04.2001 ob 20h
Potopisno predavanje - Matej Vrenk: Severna Afrika: Maroko
Dvomeščno kolesarsko popotovanje skozi vroči afriški pekel. Casablanca, Fes, obala Atlantika, obala Mediterana, Marrakech, prelazi nad 2000 metrov, vroča Sahara in še kaj. 180 diasov ob spremljavi glasbe iz arabskega sveta.

četrtek, 12.04.2001 ob 20h
Tematski večer - Steely dan
Ob čestitkah za Grammy-ja 2001, ki sta ga Donald Fagen in Walter Becker dobila za najboljši album, se bomo podali na meditativno popotovanje po glasbi skupine Steely dan, ene izmed najboljših in najeminentnejših skupin jazza in rocka na svetu. Ogladali si bomo najnovejši glasbeni film (DVD) "Two against nature", posnetke iz snemanja albuma "Gaucho" in poslušali kronološko retrospektivo diskografije skupine Steely dan in sorodnih glasbenikov.

petek, 13.04.2001 ob 21h
Mr. Lucky - Blues koncert
LokalPatriot gosti enega izmed najboljših italijanskih blues kitaristov Lucky Gherghetta in njegov spremljevalni band Senša-Shun Band. Predstavitev prvenca First Sensation bo prav gotovo glasbena poslastica, ne samo za ljubitelje dobrega bluesa, temveč tudi za širši krog poslušalcev, saj zna Mr. Lucky poskrbeti za prvovrsten zvok in širši spekter vrst, kot so jazz, funk, soul. Ogrevanje: Jernej Zoran trio. Vstopnina 500 sit.

četrtek, 19.04.2001 ob 20h
DVD kino - The road to Eldorado (DreamWorks)
Celovečerni risani film, ki je v ZDA veljal za najboljši risani film lanskega leta. Govori o iskanju izgubljenega mesta Eldorado. Glasove so posodili: Kevin Cline, Rosie Peres, Kenneth Branagh, Armand Assante. Film se odlikuje tudi po odlični glasbi, ki sta jo napisala Elton John in Tim Rice. Kritika: Čisto zlato. Samo za člane kino kluba.

petek, 20.04.2001 ob 21h
Rock Otočec - tematski večer - Festival Novo mesto predstavlja:
Rock Otočec 2000 - premiera zabavno-glasbenega filma. Avtorja filma: Jurij Moškon in Franci Kek. Domače smešnice devetdesetih. "Ta hude stvari Male klinike cinizma" v nekaj minutah. Petnajst minut Na svoji Vesni. Muziko rola DJ Francesco Chechini. Vstopnina 500 sit.

sobota, 21.04.2001 ob 17h
Dan tabornikov - debata
Ob jubileju - 50 let Zveze tabornikov Slovenije in 49 let Rodu gorjanskih tabornikov - nam bodo v LokalPatriotu taborniki predstavili svoje delo in nam pokazali dijase iz različnih taborov in prireditev.

sreda, 25.04.2001 ob 20h
Potopisno predavanje - Maja Žlogar
Tajska obala, otoki, Bankok....

četrtek, 26.04.2001 ob 20h
Faca mesca - pogovor z gostom
Tokratni gost bo slovenski pisatelj Oleg Križanovskij. Človek, ki je preživel vse slovenske vojne, družbene sisteme, Goli otok... in ostal živ. Predstavil nam bo svoje življenje in poglede na čas, ki je minil v znamenju prelomnic, vojne in nasprotij.

petek, 27.04.2001 ob 21h
Stara Pravda - koncert
Po burnih koncertih, menjavah članov in snemanjih se novomeška rock'n'roll skupina predstavlja tudi v LokalPatriotu. Prvih 50 gostov dobi ob nakupu vstopnice tudi novi CD. Vstopnina 500 sit.

sobota, 28.04.2001 ob 21h
Heavy metal night - Jernej G.
Glasbeni retrospektivni večer rocka, hard rocka, in metala, ogled koncertov in še kaj.

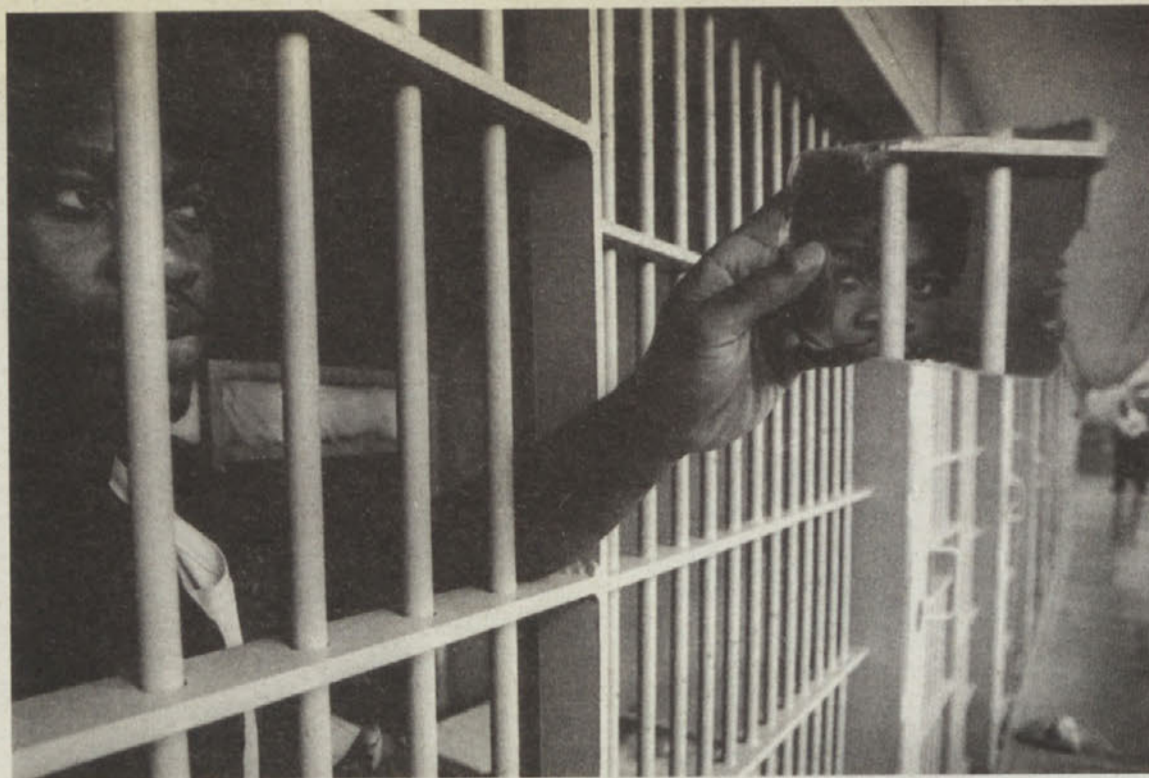
Frizerski salon
Renata Peterle s.p.
Bršljin 22, Novo mesto
tel.: 07/30-23-384

Delovni čas:
Ob delavnikih
od 8.00 do 19.00
Ob sobotah:
od 8.00 do 12.00

nagrada Emzinovega natečaja Fotografija leta 2001 - TOMAŽ LUNDER

Fotografije Tomaža Lundra so mešanica reportaže in skupinskega portreta. Črno-bela tehnika in panoramski okvir fotografij prispevata k likovnosti atraktivnosti posnetkov, vendar se zdi, da je resnična moč teh fotografij nekje drugje. Čeprav so se ljudje na fotografijah prav gotovo zavedali avtorjevega početja, so vseeno zadržali tisto neponovljivo sproščenost, ki nam omogoča, da se v teh podobah zagledamo v življenje samo. Prav odslikava tega slej ko prej ostaja ena osnovnih privlačnosti dobre fotografije. Tomažu Lundru uspeva brez režije in tehničnih manipulacij beležiti trenutke, ki so jih udeleženci tam dakleč že pozabili, mi tu pa brez njega zanje ne bi nikoli vedeli.

Nagrada za reportažo - JURE ERŽEN

Jure Eržen je odšel v Illinois (ZDA), kjer so zapori v Stateville, ki premore najvišjo stopnjo varovanja v Ameriki, zapti na smrt obsojeni. Ti so skoraj brez izjeme morilci, dostikrat tudi večkratni. To se na Erženovih fotografijah ne vidi. Na njih ni zveri za rešetkami, so le ljudje, ki živijo v svojem "mestu". Vsak na svoj način vara iztekajoči čas. Barvna fotografija bi to situacijo spremenila v živalski vrt, črno-bela nam kaže skoraj nadrealistično stvarnostbodočih mrtvecev. Podobne fotografije smo že videli, vendar le malo tako dobrih.

novomeški mladinski časopis

Odgovorni urednik: Damir Skenderović
Pomočnik odgovornega urednika: Uroš Lubej
Uredništvo: Tina Ban, Boris Blaič, Marijan Dovič,
Damijan Šinigoj, Rok Jožef, Petra Ostanek
Oblikovanje in prelom: Igor Ajdišek, Jurij Kocuvan
Naslovnica: foto Borut Peterlin
Jezikovni pregled: Uroš Lubej

Ustanovitelj: DNS
Izdajatelj: Založba Goga
Za založbo: Gregor Macedoni
Trženje: David Bratož
Naročila in distribucija:
tel.: 07 393 08 12
e-pošta: park.narocila@drustvo-dns.si
Filmi in tisk: Špes grafika

Naslov uredništva:
Park – Založba Goga
Prešernov trg 8
8000 Novo mesto
e-pošta: park@drustvo-dns.si

ZALOŽBA GOGA

Odpiramo novi fotostudio v TPC Bršljin
Izdelujemo tudi digitalne fotografije
Ohranjamo vaše spomine

Glavni trg 15, Novo mesto (07) 337 28 70
Novi trg, Novo mesto (07) 332 33 66
Podbevska ulica 4, Novo mesto (07) 393 02 50
Trg svobode 9, Sevnica (07) 814 14 96
Cesta krških žrtev 141, Krško (07) 488 04 14
Cesta zmage 34, Zagorje (03) 566 85 10

